

Nr 224

Kalendarzyk tygodniowy:

Sob. św. Remigiusza B.
Niedz. NMP. Różańcowej.
Pon. św. Kandyda.
Wt. św. Franciszka.
Sr. św. Placyda M.
Czw. św. Brunona W.
Piąt. św. Marka P. W.

Wschód słońca godz. 6 m 01
Zachód słońca godz. 5 m 38
Dług dnia godz. 11 m 47
Ubyło dnia godz. 5 m 08

Cena prenumeraty:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k.

Półrocznie " 3 " "

Kwartalnie " 1 " 50

Miesięcznie " " 50

Odnoszenie 10 k. m.

Egz. pojedynczy 3 k.

Z przeżytką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40

Półrocznie " 3 " 70

ZAGRANICĄ:

Miesięcznie " 1 " 10

Redakcja

w Łodzi,

ul. Frzejazd № 8.

Nr telefonu 593.

ROZWIÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, ekonomiczny, społeczny i literacki, ilustrowany

Sobota, dnia 1 Października 1910 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Krucza № 23; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA (CŁOSZYN: „Naczelnik” na 1-ej stronie) 50 kop. za wiersz pet. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petilowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. ARTYKUŁY bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3 — 4-ej po południu.

Cukry deserowe
Kakao i
Czekolada

Jana Fruzińskiego

Piotrkowska 71
wprost
Pasażu Meyera.
482-r

PATENTY na wynalazki

Wprowadzają
Inż. Józef Jakubowski
Warszawa, Włodzimierska 16.

dawniej
Włodarkiewicz i Sieklucki.
Biuro istnieje od r. 1866.

350-12

Teatr Popularny
A. MIELEWSKIEGO
(KONSTANTYNOWSKA 16)

Jutro o godz. 3-ej po poł.
Nad Pilicą
sztuka w 4-ach aktach St. Łapińskiego.

Jutro o g. 8 m 15 wiecz. (2-gi raz)
„Wesele podczas rewolucji”
sztuka w 3-ech aktach.

AKUSZERKA

B. Zilberman

Piotrkowska 37.

powróciła.

2313-3

Fornierzy

krajowe i zagraniczne, dykty dębowe, dykty sklejane można dostać w najlepszych gatunkach i po cenach przystępnych tylko u

D. MARGULIESA i S-ka

Łódź, Cegielniana № 28.

2353-6

Znakomity środek odżywczy

KEFIR K. ŻYCKIEGO

apтека W. DANIELECKIEGO.

Łódź, Piotrkowska № 130, tel. 12-93.

423r

M-me Michel

po powrocie z zagranicy poleca najsłynniejsze modele.
Magazyn Miod, Nawrot 28. 2453-3-2

DENTYSTKA

M. RIESNIK-EPSTEIN

PIOTRKOWSKA 192,

powróciła i przyjmuje osobiście.

2315-6

Teatr Łódzki

Cegielniana 63.

3356

Jutro o godz. 3 po poł. (popularne)

„TAJFUN”

Jutro o godz. 8 m. 15 wiecz. „ANASTAZJA”.

50% oszczędności opalu,

usuwa wilgoć

patent. MULTIPLIKATOR OGRZEWANIA

Dr. W. P. Klobukowski, inż.-chem., Warszawa, Jerozolimska 71

Czesi i Niemcy.

Znany organ Hansa Delbrücka „Preussische Jahrbücher” poświęca kwestyi czesko-niemieckiej studjum obszernie, którego autorem jest berneński statystyk, prof. Herz.

Interesującą jest hipoteza, na której opiera się statystyk niemiecki, twierdząc na wstępie swej pracy, że w walce narodowościowej decyduje ostatecznie czynnik ekonomiczny, że ta rasa odnosi zawsze zwycięstwo, która osiągnie wyższego rozwoju ekonomicznego, co daje jej możność rzućnia na wagę miecza Brennusa.

Widocznym jest z powyższego twierdzenia, że Herz nie jest mężem, któremu zarzucić można słabości ideologiczne lub herderowskie poczucie sprawiedliwości dla narodów uciemiężonych, gdyż posiada on przeświadczenie, że w chwili stosownej ów miecz Brennusa wyciągnięty zostanie z pochwy ku pokonaniu Czechów.

Mysł ta wije się, jak nie czerwona w jego wywodach o walce narodowościowej, toczącej się w krajach sudeckich między Czechami i Niemcami. Próby pozyskania Czechów—pisze autor niemiecki—przy pomocy szkoly i urzędów mogły mieć powodzenie za doby rozkwitu liberalizmu, a więc w tych czasach, kiedy władza wszelka w Austrii była udziałem Niemców i spoczywała w rękach biurokracji austriackiej.

Wszakże obecne stosunki uległy zmianie, gdy centralizacyjna siła przemysłu niemieckiego zorganizowała proletaryat słowiański i słowiańska

siła ekonomiczna do tyła wzmocniła się, że może ona nieść pomoc skuteczną wyzyskiwanym koloniom słowiańskim w niemieckich centrach przemysłowych. Ów matualizm, połączony ze światną organizacją najróżnorodniejszych słowiańskich czynników politycznych, kieruje obroną politykę narodowościową na inne tory rozwoju.

Niemcy austriacy sądzą, że w ściśle określonym pojęciu autonomii narodowościowej i podziale Czech na kraje czeski i niemiecki, znajdują środek ochronny, zapominają wszakże—według autora—że podział taki sprowadziłby w następstwie zaniedbanie mniejszości niemieckich, które przedstawiają znaczną siłę ekonomiczną i narodową i które zostałyby ostatecznie zaprzepaszczone, przez co Niemcy ponieśliby większe straty, aniżeli Czesi przez utratę proletarytu.

Herz sądzi, że rozgraniczenie narodowościowe w Czechach, nie ograniczyłoby się do Czech samych, lecz rozszerzyłoby na inne kraje austriackie i spowodowało zanik mniejszości niemieckich.

W Czechach są obszary kraju, w których Niemcy posiadają 92,5 procent ludności i mają pozycję niczem niezagrożoną. Mniejsze niebezpieczeństwo istniałoby wówczas dla Niemców w Czechach samych, większe jeszcze na Morawie i Śląsku, gdzie mniejszości niemieckie, otoczone ze wszystkich stron Czechami, nie wytrzymałyby naporu czeskiego i uległy Czechizacji.

Ogromną korzyścią dla nas w Austrii—pisze Herz—jest okoliczność, że dziś Niemcy jak czerń tkwią w ciele słowiańskim i nie pozwalają żywiołowi słowiańskiemu zrosć się w jedno ciało.

Używanie języka niemieckiego może dziś być wymuszone na wszystkich urzędach i w korporacjach, w których Czesi stanowią nawet 100 procent mieszkańców, odgraniczenie ziem czeskich od niemieckich pozbawiłoby ich tych praw posiadanych i zadało językowi niemieckiemu w urzędach, handlu i przemyśle cios śmiertelny.

Wymuszenie rozdziału Czech na czeskie i niemieckie jest koncentrowaniem się wstecz, rezygnacją ze stanowiska uprzywilejowanego, co nie można pogodzić z sytuacją, w jakiej Niemcy znajdują się istotnie.

Jest to małoduszna polityka rachunkowa, nie widząca w krótkowidztwie swoim wielkiej misji rasy niemieckiej w Austrii.

Obok strat narodowościowych dla Niemców, przewiduje Herz straty ekonomiczne w takim rozgraniczeniu, gdyż przez nie wzmocniłby się ruch czeski, idący pod hasłem „Swoje do swego”. Dążenie Czechów, aby wytworzyć swój własny wielki przemysł, zyskałoby na sile i rozmachu, przyczem pamiętać trzeba, że w narodzie czeskim znajduje się sporo zdolności przemysłowych, daleko więcej, aniżeli w Madziarach i że w ostatnich dziesięciu latach siła kapitalistyczna Czech tak spotężniła, iż dla kapitałów czeskich rozległe otwiera się pole.

Dalej trzeba mieć na uwadze, że Czesi zdobyliby także ten rodzaj przemysłu niemieckiego, który znajduje się z konieczności w Czechach, gdyż okolica czeska zmusiłaby go do przyjęcia charakteru czeskiego. Jakże to straty przedsta-

wialoby, widoczne stąd, że tam znajduje się dwie trzecie wielkiego przemysłu niemieckiego w Czechach.

Wszystko to i wiele innych jeszcze szkód ponieśliby Niemcy, gdyby nastąpiło rozgraniczenie Czech językowe, a przylem nikt nie mógłby poręczyć im bezpieczeństwa tych krajów, gdzie są w większości, ponieważ w Austrii przeszło milion ludności przynosi się z miejsca na miejsce.

Na jak długi czas możnaby takie granice utrzymać? I jakim sposobem utrzymać w nich pokój narodowościowy? Próby wynarodowienia mniejszości tych gwałtem doprowadziłyby do odwetu na mniejszościach niemieckich—sądzi Herz—i mniejszościom tym nie mogłyby nieść skutecznej pomocy ani rząd austriacki, ani Rzesza niemiecka (1).

Do walki Czechów z Niemcami przyłączyłby się kolejno inni Słowianie i liczba wrogów ustawicznie wzrastałaby, przez co pozycja niemiecka zostałaby jeszcze bardziej osłabiona.

Walki, zdaniem statystyka niemieckiego, nie należy ograniczać na mniejsze terytoria, ponieważ Niemcy dość posiadają siły, aby ją prowadzić wszędzie, walka ta wzmocniłaby siły niemieckie, dlatego jej unikać nie należy.

Prasa czeska podaje całe ustępy ze studium uczonego niemieckiego, aby Niemcom czeskim zwrócić uwagę, że także w ich szeregach znajdują się jednostki, przeciwne podziałowi ziemskim.

Prasa zagraniczna

o rozruchach w Berlinie.

Prasa zagraniczna zapatruje się na rozruchy w Berlinie dość pesymistycznie i widzi w nich coś więcej, niż często praktykowane wybryki i nadżycia strajkujących.

Londyńskie „Daily News“ piszą: „Wydarzenia tego rodzaju są czemś zupełnie nieznanem w dziejach współczesnych Niemiec. Dotychczas mniemano, że karność wojskowa trzymająca w korbach zbiorowe życie publiczne Niemców, tłumi nawet w zarodku plany urzędzenia burzliwych manifestacji i walk ulicznych. Obecnie okazało się, że był to pogląd błędny. Ostatnie dni są zjawiskiem wysoce znamienne.“

Organ socjal-demokracji belgijskiej „Le Peuple“ utrzymuje, że krwawe noce w Moabie są „prologiem dramatu“. Naród żąda przede wszystkim liberalnego prawa wyborczego, a rozruchy wynikły, jako konsekwencja ogólnych, panujących w Niemczech stosunków gospodarczych i politycznych.

Z dzielnic polskich.

Z POZNANIA. Jak donoszą pisma niemieckie, pruski minister rolnictwa, celem zdobycia danych co do stosunku polskiej i niemieckiej własności ziemskiej, polecił, aby corocznie sporządzano dokładny wykaz statystyczny. Przełożeni gmin muszą odtąd w głównym rejestrze podatku gruntowego obok nazwiska właściciela ziemskiego kłaść literę D. albo P. (niemiec czy polak), a tak same muszą oznaczać narodowy charakter spółek. Landraci na mocy tych danych będą sporządzali wykazy dla powiatów.

— Przed sądem poznańskim rozpoczął się interesujący proces, wytoczony jednemu z kolonistów niemieckich w Żabikowie pod Poznaniem przez urzędników Banku germanizacyjnego „Landbank“ o obrazę.

Proces ten jest następstwem wzburzenia, panującego wśród kolonistów, ściągniętych przez „Landbank“ do Żabikowa ze wszystkich stron świata a zwłaszcza z Rosji, a zawiedzionych w swoich oczekiwaniach. Jak okazało się w tym procesie, do sądu poznańskiego koloniści owi wniosli 91 skarg o odszkodowanie względnie o obniżenie cen kupna, ponieważ sprzedane osady nie odpowiadają wcale umówionym warunkom.

Na podstawie przesadnej reklamy i czczych obietnic zwabiono ich z dawniejszych siedzib i osadzono z poręki „Landbanku“ na owych koloniach o piaszczystej i nieurodzajnej glebie. Obiecano im dostarczyć bezpłatnie, względnie po niskich cenach, zboża na zasiew, nawozów, drzew owocowych i t. d., oraz pożyczek bez procentu, lecz z tych obietnic dotychczas nie dotrzymywano.

Osadnicy, utraciwszy zaufanie do „Landbanku“ i władzy państwowej — udają się, celem obrony swych interesów i dochodzenia swych praw do polskich adwokatów i wstępują do socjalistycznych, a częściowo i do polskich organizacji robotniczych.

Przywódca kolonistów, oskarżony obecnie o obrazę, Linuenkohl, scharakteryzował Bank germanizacyjny, jako „towarzystwo szachrajów“, którego robotę popierają władze państwowe, a w terminie, na który zawezwano kolonistów dla wysłuchania ich skarg, nazwał dyrektora „Landbanku“ oszustem i złodziejem. Stąd proces, a tocząc się rozprawy rzucają rzeczywistość bardzo charakterystyczne światło na przeciwieństwa między tem, co kolonistom przyrzekano, a co zastali na swoich osadach. Okazało się, że sprzedano im po 1,500 marek za mórg ziemi zupełnie ja-

łową przemilezając, że gminie i fabrykantom przysługuje prawo nabycia od nich tej samej ziemi po 300 marek za mórg, że budynki wałają się, są niezdatne do mieszkania,—wzniesione wbrew wszelkim przepisom policyjnym i zasadom higieny. Jakkolwiek proces toczy się o obrazę, sąd pod wrażeniem zdumiewających rewelacji postanowił pozwolić oskarżonemu na przeprowadzenie dowodu prawdy swoich zarzutów. Zresztą to, co już ujawnione zostało, wystarczy zupełnie na scharakteryzowanie sposobu, w jaki „patryotyczny“ „Landbank“ pracował nad „obroną niemieczyny przed polskiem niebezpieczeństwem“.

Ale dla sprawy niemieczyny można popodrządkować interesy każdego obywatela...

Z LITWY I RUSI.

Z Kijowa. Na podstawie danych, zgromadzonych przez sędziego śledczego von Roemera, „Kijewskaja Mysl“ oblicza, jakie łapówki pobierali aresztowani obecnie intendenci kijowskiego okręgu intendentury.

Według tego obrachunku gen. Komsarakan otrzymał ogółem 77,747 rubli, I. Tichonow — 162,031 rb., podpułkownik Dmitrijew—36,293 rb., pułkownik Dacenko—9,621 rb., pułkownik Antonow—8,531 rb., podpułkownik Woskriesienskij—13,889 rb., podpułkownik Filipow—8,249 rb., pułkownik Alkałajew-Karagieorgiew—8,199 rb., rad. kol. Bibikow—9,128 rb., rad. nadw. Makarienko—30,350 rb., rz. r. st. Żlanow—320 rb., kapitan sztabu Ingler — 1,676 rb., kapitan sztabu Kulczyckij—12,515 rb., rotmistrz Bibikow — 25,578 rb., kapitan Bankowski — 19,861 rb., pułkownik Andruszkiewicz — 8,265 rb., radca dworu von Klugen—1,772 rb., rz. rad. stanu Barzilowski—10,991 rb., kapitan Nioti — 7,647 rb., kapitan sztabu Sołowjew — 8,258 rb., kapitan Szirów—3,808 rb., asesor kol. Figiman—7,138 rb., radca tyt. Stasiuk — 4,197 rb., radca kol. Juszkow — 5,997 rb.

Ogółem wszyscy ci intendenci otrzymali łapówek na sumę 482,061 rb.

Nowy wynalazek polaka. Doniosły wynalazek dla ziemian i przemysłowców zrobił młody technik polski Jan Socik. Wynalazek ten, zwany „Lutonin“, jak nas informują, polega na tem, że każdą pękniętą część maszyny z żelaza lanego można na poczekaniu zlutować w kuźni miejscowej kosztem kilku kopiejek, co dla rolników i przemysłowców jest rzeczą niezmiernie doniosłego znaczenia, bo często wskutek pęknięcia koła, trybu lub innej części, maszyna aż do odlania

KRONIKA TYGODNIOWA

Jak z grosza zrobić dwa... — Żarcik o nosorożcu. — Kwestya społeczna. — Kwestya mieszkaniowa i kwestya o której się nie mówi. — Rozmowa z sędzią i lekarzem.

Wczorajem we czwartek wszedł do redakcyi naszej starszy wiekiem robotnik i rzekł:

— Przyniosłem panom list do wydrukowania.

— A w jakiej kwestyi?

— Żeby z grosza zrobić dwa!

Popatrzyłem na niego z ciekawością. Widocznie nowy maniak. Z grosza dwa? Piękny projekt, ale czy to nie ta sama historia co z galicyjskim żydkim, który chciał centa zamienić na sztukę złota, a że sam nie mógł rozwiązać tej kwestyi, bo nie był alchemikiem, więc poszedł po radę do rabina...

Rabin rozwiązał ją... w jaki sposób, zaraz opowiem:

— Kiedy wrócisz do domu, — rzekł do żydka, — włóż centa w miednicę. Najlepiej to robić rano, kiedy wstawszy, idziesz się myć...

— I co więcej? — pyta zaciekawiony żydek.

— Więcej nic. Odmówisz ranne pacierze..., ale pamiętaj, żebyś, kładąc centa do wody, nie pomyślał o nosorożcu, bo wtedy wszystko za nic...

— Co to jest nosorożec?... — zapytał żydek.

Rabin podszedł do szafki, wyciągnął książkę i pokazał zwierzę z olbrzymim rogiem na nosie.

— Przyjrzyj się mu — rzekł — i zapamiętaj, abys kładąc pieniądz miedziany do wody, nie pomyślał przypadkiem o tym potworze, bo potem

za nie twoje najgorętsze modlitwy, cent nie zamieni się w złoto.

Żydek wyszedł od rabina uszczęśliwiony. I wszystko byłoby dobrze, tylko nie mógł znaleźć takiego dnia, żeby kładąc pieniądz do wody, nie pomyślał o nosorożcu.

W tej chwili przypomniał mi się ten dowcip, więc też z ciekawością spojrziałem na robociarza, a w myśli zrodziła się ciekawość:

— Jakiego też on ma nosorożca?

Tymczasem okazało się, że robociarz miał zupełną słuszność. Przeczytałem uważnie jego list i wczoraj wydrukowałem go w „Rozwoju“. Chodziło w nim o to, żeby jaknajlepiej zużytkować pieniądz, ofiarowany przez rodzinę s. p. Emila Geyera dla dzieci robotników.

Rozwiązanie kwestyi było tak racjonalne, że do listu nic nie można było dodać...

Tym razem obeszło się bez nosorożca...

I oto rozwiązał ów robotnik nie lada zadanie — wprost chyba równające się nieodnalezionemu czwartemu wymiarowi... Bo tylko raczcie państwo rozważyć pilnie.

Ofiarodawcy wyznaczają 50,000 rubli na cel piękny—dla dzieci robotniczych. Nie wolno z takiego celu nic oberwać. Wzmocnienie sił milusińskim, to wzmocnienie przyszłego społeczeństwa, bo «w zdrowem ciele zdrowa dusza». Tymczasem autor listu wczorajszego zabiera te całe pieniądze na domy robotnicze, buduje za nie przytułek dla siebie i swoich i cel nie cierpi, a nawet zyskuje, bo po 45 latach kapitał wyznaczony na kolonie letnie, zwraca się cały z wielkim nadatkiem i oprócz tego pozostaje dom czysty. Przez 50 lat kamienica dobrze doglądana nie ulegnie zepsuciu.

I wszystko to robi się przy 7% dochodu.

Szczegółowy rachunek przedstawia się w ten sposób, że za 50,000 rubli można wznieść trzy-piętrowy dom robotniczy długości 70 lokci, a szerokości 22. Ponieważ przedsiębiorcy stawiają domy drugiej kategorii, to jest z mniej wykwiintnem wykończeniem po 1 rb. 20 kop. za lokcie kubiczny (całej przestrzeni), a często i taniej, więc tym sposobem wypadłoby zapłacić za taki dom około 34,960 rubli (bez placu), a ponieważ w tamtych stronach można nabyć plac za 3 do 4 tysięcy, przeto dom taki kosztowałby około 40 tysięcy rubli.

Możnaby więc zrobić w nim około 80 pokoiów, czyli po 20 izb na każdym piętrze.

Robotnik wylczył 7% od kapitału, my na tem nie przestaniemy, pójdziemy wyżej, a więc weźmiemy 8%, czyli od 50,000 powinniśmy mieć dochodu z domu 4,000 rubli, z których 2,500 rubli placonoby na kolonie dla dzieci robotników, około 700 rubli pochłonęłyby podatki, a 800 rubli pozostałoby na restaurację domu, administrację i stróża.

Wtedy można byłoby wypuszczać pokój wielki (7 lokci na 9 lokci) około 63 kwadratowych lokci za 50 rubli rocznie.

Czyż wobec drożyzny mieszkań nie byłoby to wielkiem dobrodziejstwem dla robotników.

Prawda, że w domu tym pomieściłoby się tylko 2% robotników fabryki Tow. akc. L. Geyera, ale i o 2 procent zmniejszyłoby się zapotrzebowanie mieszkań, a zatem i inne mogłyby stanąć.

A przylem bezpośrednio korzyści: zarobi mularz, cieśla, ślusarz, stolarz, malarz i inni rzemieślnicy i dostawcy materiałów...

Pozostało jeszcze 10,000 rubli, za które mo-

peknietego przedmiotu nie moze funkcyonowac. Demonstracja publiczna «Lutoniu» odbedzie sie wkrótce w jednej z fabryk wileńskich, o czem w swoim czasie podamy do wiadomości.

Kampania przeciwko żydom. Ministerium oświaty zażądało od wileńskiego okręgu naukowego przedstawienia wiadomości co do ilości istniejących w okręgu szkół żydowskich z prawami dla uczących się i ilości uczniów w każdej szkole, oraz kiedy i jaką drogą zostały otwarte.

Z CESARSTWA.

O ziemstwa. „Riecz“ dowiaduje się, że projekt o ziemstwach w prowincjach zachodnich na życzenie rządu tymczasowo usunięto z pod obrad w radzie państwa. Rząd, przy pomocy dodatkowych danych, pragnie wyjaśnić, ile są uzasadnione obawy prawicy o przewagę żywiołu polskiego w przyszłym ziemstwie.

Posel Grabski o sytuacji polskiej. P. t. «Nastroj polski» „Riecz“ zamieszcza interesującą rozmowę z posłem Grabskim. Posel ten stwierdza, iż zasadą terażniejszej polityki rządowej w Polsce jest walka z kulturą polską. Panująca reakcja wyszła po za granice wszelkiej logiki, stała się zbyt szowinistyczna i drażni nawet spokojne i obojętne żywioły społeczeństwa polskiego. W rezultacie, będąca żywiołowym wytworem psychologii narodowej, powszechna nienawiść do Niemiec słabnie. Jeżeli psychologiczne germanofobstwo jeszcze tleje w duszy ludu polskiego, to bezwzględny wstręt polityczny do Niemiec polacy już utracili. Co się tyczy twierdzenia, że polacy znienawidzili społeczność rosyjską bez względu na panujące w niej prądy, Grabski wyjaśnia, że opinia ta nie wyraża rzeczywistego nastroju kół politycznych w Polsce. Dowodem przyjęcie Rodziezwa w Krakowie. Zaufanie polaków podczas trzeciej Dumy do rosyjskiej epozycji mogło tylko wzrosnąć.

Kursy lotnictwa. Ministerium handlu i przemysłu złożyło w radzie ministrów wniosek co do urzędzenia w petersburskim instytucie politechnicznym kursów lotnictwa, na któreby skarb wypłacał, poczynsz od r. 1911 po rb. 12,000 rocznie.

Echa odezwy wyborczej. Izba sądowa skazała b. posła pierwszej Dumy, Siedielnikowa, za podpisanie odezwy wyborczej, na 3 miesiące więzienia, zaliczeniem 7 tygodni śledztwa.

Zamach świętokradczy. Ubiegłej nocy na dachu cerkwi Pocieszenia ujęto dwóch ludzi, którzy przyznali się, że zamierzali skraść brylanty z głó-

wnego obrazu, którego wartość podawana jest na rb. 600,000.

Powrót ministra. Minister oświaty, Schwartz, powrócił z urlopu i objął zarząd ministerium.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Znatysława. Jutro Stanimira. W poniedziałek: Siemiana.

TEATR ŁÓDZKI. (ulica Cegielniana nr. 63). Dziś „Ożenić się nie mogę“ i „Sędziowie“. Przedstawienie dla młodzieży. Początek o godz. pół do 4 po południu.

— Dziś „Anastazy“. Początek o godz. 8 minut 15 wieczorem.

— Jutro „Tajfun“. Przedstawienie popularne. Początek o godzinie 3 po poł.

— Jutro „Anastazy“. Początek o godz 8 min. 15 wieczorem.

TEATR POPULARNY (Konstantynowska nr. 16).

— Dziś „Eli Makower“. Przedstawienie dla młodzieży. Początek o godz. pół do 4 po południu.

— Dziś „Wesele podczas rewolucyi“ (pierwszy raz). Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

— Jutro „Nad Pilicą“. Początek o godz. 3 po południu.

— Jutro „Wesele za rewolucyi“. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

ZEBRANIA. Dziś (w lokalu, Nowy Rynek 6) o g. 8 wieczorem, posiedzenie zarządu Stow. majstrów fabryk. piotrkowskiej.

— Jutro (w lokalu, Grabowa 30) o g. 2 po poł., zebranie ogólne Ikwid Stow. spożywc. „Zjednoczenie“.

— Jutro (w lokalu, Wólczajska 75) o godz. 3 po poł., zebranie Stow. czeladników siodlarsko-rymarskich.

— Jutro (w lokalu własnym, Widzewska nr. 73), o godz. 5 po poł., zebranie ogólne nadzwyczajne Tow. muzycznego im. Chopina.

— Jutro (w lokalu, Srednia 25) o godz. 2 po poł., posiedzenie kwartalne Zgrom. czeladników szewskich.

— Jutro (w lokalu, Mikołajewska 40) o godzinie 10 rano, zebranie zarządu Stow. odlewników.

— Jutro (w lokalu, Nawrot 23) o g. 3 po poł., zebranie Zgrom. czeladników malarskich.

— Jutro (w lokalu, Zielona nr. 32) przyjmowanie składek do kasy chorych w Stow. murarzy.

— W poniedziałek (w lokalu Tow. kred. m. Łodzi, Srednia 19) o godz. 4 po poł., zebranie ogólne łódzkiego chrześ. Tow. dobroczynności.

ODCZYT. Jutro (w sali koncertowej, Dzielna 18) odczyt p. E. Sokolowskiego n. t. „Postęp a życie“. Początek o godz. 5 po poł.

ZABAWY. Dziś (w lokalu własnym, Nawrot 23) wieczornica Tow. zwol. rozwoju fizycznego. Początek o godz. pół do 9 wiecz.

— Dziś (w lokalu własnym, Konstantynowska 5) raut z tancami Tow. abstynentów „Przyszłość“. Pocz. o godz. 8 wiecz.

ZE STRAZY. Jutro o godz. pół do 8 rano ogólne ćwiczenia wszystkich oddziałów łódzkiej straży ogniowej ochotniczej.

KRONIKA.

(a) **Z Tow. dobroczynności.** Wczoraj wieczorem, w gmachu przytulku dla starców i kalek (Dzielna 52), odbyło się posiedzenie zarządu łódzkiego chrześcijańskiego Towarzystwa dobroczynności, pod przewodnictwem wice-prezesa p. Rudolfa Zieglera.

Zalutowano sprawy następujące: Odczytano list dyrektora teatru polskiego, p. Aleksandra Zelwerowicza, w którym zawiadamia zarząd członków Towarzystwa, że wprowadził w teatr łódzki (Cegielniana 63) 25-procentowe zniżki ulgowe we wtorki, środy i piątki każdego tygodnia na wszystkie miejsca, z wyjątkiem łóż, sześciu pierwszych rzędów foteli i galerii dla członków Towarzystwa dobroczynności, o ile ci wylegitymują się imiennymi dowodami przez władzę i zarząd zaświadczeniemi.

Zniżka ta ma na celu możliwe uprzystępnienie teatru i najszerzą jego popularyzację.

W nadziei, iż zamiar jego będzie dobrze zrozumiany i przyjęty, dyrektor teatru p. Zelwerowicz poleca swoją instytucję względem członków Towarzystwa dobroczynności.

List powyższy przyjęto do wiadomości, postanawiając zakomunikować go członkom Towarzystwa.

Na skutek propozycji wice-prezesa, rozpatrzone sprawę przekazania komitetowi przeciwbracemu rb. 203 kop. 7, które w swoim czasie zebrano na założenie sali zarobkowej.

Wobec tego, że Towarzystwo przeciwbracze zajęte jest obecnie budową sal zarobkowych w nowobudowanym gmachu, przy ul. Cmentarnej № 10, gdzie mieścić się będzie razem i przytułek noclegowy, zarząd uchwalił powyższą sumę przełać na rzecz komitetu przeciwbraczego.

Przewodniczący komitetu przytulku noclegowego, ks. Jan Albrecht, wystąpił z wnioskiem, aby Towarzystwo dobroczynności wydało komitetowi przeciwbracemu tytułem pożyczki rb. 2,000 na ukończenie budowy nowego gmachu. Po dłuższej dyskusji zdecydowano sprawę tę przedstawić na zebraniu ogólnem Towarzystwa dobroczynności, które odbędzie się w dniu 8 października r. b.

Na skutek prośby oficyalistów Towarzystwa dobroczynności i domu starców i kalek—podwyższono wszystkim pensje o rb. 10 miesięcznie każdemu.

Na prośby rodziny, umysłowo chorą Lindę Behman przyjęto do zakładu dla nerwowo i umysłowo chorych w Kochanówce, na koszt Towarzystwa.

Niezależnie od tego przyjęto do Kochanówki

żnaby wnieść oficynę, a czysty zysk z niej byłby obracany na amortyzację kapitału.

Jednym słowem naprawdę za jedne pieniądze można być przy dobrych chęciach podwójnym dobrodziejem.

Czyż nie wielki wynalazek...

Kwestya mieszkań wogóle, a drobnych w szczególności — to jedno z najważniejszych zagadnień socyalnych naszego miasta.

Nie jest ona jedną i nie jest ostatnią...

Nastręcza się wiele więcej bardzo ciężkich i trudnych do rozwiązania.

U wód poznałem jednego z sędziów teoretyków.

Mówiliśmy o wielu ważnych zagadnieniach. Jednego dnia zeszliliśmy się znów razem, a wkrótce potem przybył jeden z dzielniejszych lekarzy.

Istnieją — mówił sędzia — w prawodawstwach wszystkich narodów paragrafy, naprawdę o dużym moralnym podkładzie, ale tak sprzeczne z warunkami bytu, że chyba dlatego znajdują się w kodeksach, aby były łamane i to nietylko przez jednostki nieświadome prawa, lub moralnie upadłe, ale przez wybrany, można powiedzieć najlepszy i najmoralniejszy ogół...

Matka, obciążona liczną rodziną, która kocha nad wszystko dzieci... która ich pragnie... widząc lichy stan dochodów, przychodzi do przekonania, że więcej potomstwa przekracza możność wyżywienia nietylko nowych przybyszów, ale i tych, które prawa obywatelstwa i miłość rodzicielską pozyskały...

I oto staje owa matka w rozdzwiku z prawem... które nietylko ją karze, ale i tego, co przyczynił się do dokonania zabronionego przez prawo czynu.

We wszystkich prawodawstwach przestępstwo takie należy do najsurowiej karanych...

I jakież tego rezultaty? Czy surowość kar skłoni chociaż jedną kobietę do zaniechania zamierzonego czynu?

W mojej praktyce sędziowskiej miałem wiele takich spraw i starałem się zawsze głosować za uniewinnieniem.

Prawa europejskie nie mogą na tą kwestyę patrzeć bez pobłażliwości. Dopóki nie zmienią się zapatrywania ogółu, dopóki samo państwo nie przyjmie na siebie ciężaru wychowania dziecka, dopóty nie mamy prawa z taką bezwzględnością stosować kary, za czyn, który sam przez się jest już ciężką karą.

Nie jedna bowiem matka wie dobrze, że takie postęпки nie uchodzą bezkarnie, a często nawet pociągają za sobą śmierć. Jeżeli ją to nie ustrasza — to tylko dowód, że jestto środkiem ostatecznym, że jestto koniecznością, która kończy się jak loterya częściej przegrana niż wygrana!

Lekarze są w tym wypadku bardzo karani. Unikają więc leczenia takich dusz chorych — skazując je do szukania pomocy wśród szarlatanów...

W miastach dużych, w miastach fabrycznych, gdzie kobieta musi narówni z mężczyzną pracować na wyżywienie licznej rodziny — przestępstwo to prawne bywa bardzo często karane.

Ponieważ etyka lekarska nie pozwala na podobne czyny — przeto istnieje cały rój nie „akuszerki“, ale tak zwanych pomocnic, które tym się tylko z lubością zajmują...

I znów wielki błąd wynika w tej przymuso-

wej sytuacji. Szarlatan, czy szarlatanka używają najniehigienicznych sposobów, które zwiększają jeszcze śmiertelność...

— O tak, przerwał doktor, byłem lekarzem fabrycznym i widziałem, że codziennie robotnice mężatki opuszczały zajęcie, aby śpieszyć do sąsiedniego miasta po pomoc...

Jeżeli mężatki chętnie to czyniły, cóż mówić o pannach?...

— A czy medycyna stwierdziła, że to jest szkodliwe? wtrąciłem.

— Bezwarunkowo, odparł doktor, zwłaszcza gdy się częściej powtarza.

Odbija się ono na zdrowiu... tylko przy zachowaniu nadzwyczajnej czystości — może nie być śmiertelne.

O tej absolutnej czystości, najczęściej owe dobrodziejki strapionych kobiet nie mają pojęcia, a jeżeli i mają — to nie są w stanie tą absolutną czystością zachować...

— Więc jak się doktor zapatruje na tę kwestyę?

— Uniknąć jej powinny kobiety...

— A pan sędzia?

— Najostrzejsze prawa temu nie zapobiegają przy obecnych stosunkach, gdzie się wzgardą kobietę obrzuca... za to, że zostaje matką...

— Więc pocóż takie prawa istnieją?

— Na to pytanie — odrzekł sędzia — dał już, odpowiedź wielki pisarz rosyjski Tolstoj, w powieści „Zmartwychwstanie“.

X. X.

3 osoby na koszt Towarzystwa; zaś do przytulku starców i kalek 7 osób, mianowicie 5 bezpłatnie, dwie za opłatą po rb. 10 miesięcznie.

(a) Środki zapobiegawcze przeciw cholercie. Z rozporządzenia gubernatora piotrkowskiego, policmajster m. Łodzi polecił podwładnym sobie organom ustanowić nadzór surowy nad wszystkimi osobami w hotelach, pokojach umeblowanych i domach prywatnych, nad przybywającymi z miejscowości zagrożonych cholercą i poddawać ich obserwacji lekarskiej przez lekarzy cyrkulowych w ciągu przynajmniej 5 dni.

Wobec powyższego wszystkie osoby przybywające ze wskazanych miejscowości, obowiązane są codziennie o godzinie 10-ej rano zgłaszać się do lekarza cyrkulowego.

Policmajster m. Łodzi przypomina właścicielom hoteli, pokojów umeblowanych, prowadzącym meldunki, iż w razie niezameldowania osób w ciągu 12 godzin po ich przybyciu, będą pociągnięci do kary w rozmiarze 100 rubli lub 1 miesiąca aresztu.

Rozporządzenie to rozlepione już wisiało we wszystkich hotelach i pokojach umeblowanych.

(—) Szkoły handlowe. Wydział szkolnictwa ministerium przemysłu i handlu opracował ustawę normalną średnich szkół handlowych.

W myśl tej ustawy geografia, historia i język rosyjski mają być bezwzględnie wszędzie wykładane wyłącznie w języku rosyjskim.

W Królestwie Polskiem pozostałe przedmioty po za geografią, historią i językiem rosyjskim, mogą być wykładane po polsku.

Korespondencya szkół z władzami szkolnymi odbywać się ma w języku rosyjskim, protokoły posiedzeń jednak prowadzone być mogą w języku polskim.

Przyjmowanie do klasy VI i VII następować może jedynie za zezwoleniem wydziału szkolnictwa przy ministerium handlu i przemysłu.

(—) W radzie ministrów. Gazeta „Riecz“ pisze:

„Wkrótce w radzie ministrów podjęta będzie sprawa podziału władzy cywilnej i wojskowej w dzielnicach państwa rosyjskiego, gdzie istnieją general-gubernatorstwa.

Senator Neudhardt, rewidujący Królestwo Polskie, wkrótce po rozpoczęciu rewizji złożył projekt rozgraniczenia władzy cywilnej i wojskowej w Królestwie. Projekt ten złożony został do rozważenia radzie ministrów, następnie jednak roztrząsanie wniosku senatora Neudhardta pod wpływem władz krajowych zostało odroczone.

Próba wprowadzenia w życie tego podziału władz była już raz dokonana.

Gdy niedawno trzeba było mianować general-gubernatora irkuckiego, sprawującego jednocześnie urząd dowódcy wojsk, — na urząd general-gubernatora mianowany został cywilny radca tajny Kniaziew, dowództwo zaś wojsk w okręgu powierzone zostało komu innemu.

Sprawa general-gubernatorstwa warszawskiego podjęta ma być w jesieni i na tym też gruncie spodziewane jest ciekawe ścieranie się poglądów.

(—) Reklamy a cenzury. Ministerium skarbu zawiadomiło tutejsze komory celne, że po porozumieniu się z głównym zarządem do spraw prasowych, uznano za możliwe uwolnić od cenzury przewencyjnej przychodzące z zagranicy reklamy i plakaty handlowe. Odtąd druki takie powinny być wydawane przez komory bezpośrednio adresatom.

Komory powinny tylko zwracać uwagę, aby reklamy te służyły wyłącznie do celów handlu dozwolonego. Rozporządzenie powyższe nie dotyczy reklam lekarskich i druków podlegających cenzurze ministerium Dworu.

(—) Opłata za jazdę bez biletu. Główny zarząd kolei wydał rozporządzenie, mocą którego opłata za przejazd podróznego bez biletu w wagonie restauracyjnym, powinna być obliczona według taryfy klasy II-ej a nie I-ej, jak to dotychczas praktykowano. Wyjątek stanowią „expressy“, w których kursują tylko wagony klasy I.

(—) Apteki. Wydział lekarski ministerium spraw wewnętrznych polecił warszawskiemu urzędowi gubernialnemu rozciągnąć surową kontrolę, aby apteki wyrabiały lekarstwa na spirytusie naturalnym pod groźbą odpowiedzialności z art. 392 ustawy karnej.

(a) Napad bandycki. Wczoraj, o godz. 8½ wieczorem na przechodzącego ulicą Dzielną, około nowego gmachu Łódzkiej szkoły handlowej, 21-letniego buchaltera Czesława Rabinowicza napadło trzech bandytów, domagając się pieniędzy, a gdy R. stawiał opór napastnicy zadali mu dwie rany nożem w głowę i brzuch, następnie, splądrowawszy kieszenie, zrabowali 230 rubli. Wyrwali również z rąk towarzysze p. R. torebkę skórzaną, w której znajdowała się portmonetka z pieniędzmi, paszport i chustka do nosa.

Ranny miał tyle siły, że dorozką pojechał na stację Pogotowia ratunkowego, gdzie dyżurny lekarz udzielił mu pierwszej pomocy. Następnie p. R. zawieziono na kurację do mieszkania przy ulicy Andrzeja № 38.

P. Rabinowicz, jak nas informują, miał jeszcze paczkę banknotów, lecz tych bandyci nie zauważyli.

(x) Kara prasowa. Gazetę „Łódzka Mysl“ za artykuł „Prześladowanie polaków“ skazano na 100 rb kary.

(x) Z głodu. W numerze 222 „Rozwoju“ pisaliśmy o Edwardzie Poradowskim, brukarzu z zawodu, który będąc bez zajęcia, z głodu padł na ul. Konstantynowskiej. Mieszka przy ul. Aleksandrowskiej Bałuty nr. 30.

(a) Stowarzyszenie lokatorów. W ubiegły czwartek, o godzinie 9 wieczorem, w lokalu stowarzyszenia pracowników handlowych m. Łodzi (Długa 45) odbyło się pod przewodnictwem adw. przys. Józefa Łaskiego, zebranie stowarzyszenia lokatorów m. Łodzi, w obecności 80 członków. Rozważano kilka spraw, objętych porządkiem dziennym. Po dłuższych debatach postanowiono upoważnić zarząd, aby zmodyfikował niektóre artykuły ustawy, stosownie do teraźniejszych wymagań oraz zdobytych na polu doświadczenia i praktyki wskazówek.

Opracowany projekt przedstawiony będzie następnie zebraniu ogólnemu.

Uchwalono delegować kilku członków do wyszukania odpowiedniego lokalu dla stowarzyszenia; poczynić kroki w sprawie otwarcia biura informacyjnego. Dokonane za pomocą głosowania tajnego wybory dały wynik następujący:

Do zarządu weszli pp. Józef Łaski, Aron Horowitz, Schlösser, Gorochow, Szakin, Bartkiewicz, Grosberger, Silberstein, Nowiński, Karo i Golde.

Na zastępców pp. Minkiewicz, Natanson i Sobolewski.

Do komisji rewizyjnej pp. Goldkorn, Kernbrot Jednowski.

(x) „Zjednoczenie“. W nadchodzącą niedzielę dnia 2 października odbędzie się walne zebranie członków stowarzyszenia spożywczego „Zjednoczenie“ w domu pod № 30 przy ulicy Grabowej.

Zebranie rozpocznie się o godzinie 2 po południu.

(x) Ze stowarzyszenia czeladników piekarskich. Jutro na miesięcznym zebraniu zarządu przy ulicy Widzewskiej pod № 84 o godzinie 2 po południu odbierane będą składki szpitalne.

We czwartek zaś dnia 6 października o godzinie 7 wieczorem odbędzie się ogólne zebranie członków stowarzyszenia w celu obioru nowego zarządu.

(x) Osobiste. Nauczycielka śpiewu pani Stefania Szubert-Biernacka powróciła.

(h) Z kolei. W roku 1909 kolej fabryczno-Łódzka pobrała od interesantów 16,308 rb. 1 kop. za wagowe, to jest za przewożenie towarów przeznaczonych do wysłania. Za ładowanie i wyładowanie towarów pobrano 39,927 rb. 80 kop., składowego 65,684 rb. 80 kop. i osiowego za przetrzymanie wagonów 20,015 rb. 80 kop. Na wydatki zaś stacyjne pobrano 215,465 rb. 22 kop.

Cyfry te mówią same za siebie i dowodzą, jak kolosalne korzyści ciągnie kolej ze składowego. Są to wpływy kopiejkowe, lecz sownie opłacające włożony kapitał na budowę ramp i magazynów.

Zdawałoby się, że przy takich korzyściach kolej dla wygody interesantów powiększy magazyny i zadośćuczyni potrzebom oraz wymaganiom interesantów.

O ile zaś wiemy, zarząd kolei fabryczno-Łódzkiej ani myśli cokolwiek zrobić w tym kierunku, a reklamacje interesantów odsyła do archiwum.

Pracownicy zaś kolei, wskutek ciasnoty w magazynach, pomimo wszelkiej ostrożności, nie są w stanie dopilnować, by właściwy towar był wydany, za pomyłki placą stale kary, a ich reklamacje nie bywają uwzględniane.

(x) Choroby zakaźne. Na ulicy Słowiańskiej w domach pod № 13 i 15 panuje dyfteryt i szkarlatyna wśród dzieci. Szescioro już zmarło.

(a) Zawieszenie wypłat. W tych dniach zawiesił wypłaty przedstawiciel firm bawełnianych Cz. Neufeld, prowadzący znaczne operacje handlowe w Łodzi. Neufeld zarwawszy tutejsze domy ekspedycyjne i firmy na 250,000 rubli, zbiegł zagranicę. Za zbiegiem wysłano listy gończe.

(h) Krzewiciel oświaty. Niejaki O. I. Buminowicz, zamieszkały w Wilnie za pośrednictwem swoich agentów sprzedaje rozmaite dzieła historyczne, naukowe na spłaty miesięczne.

Zamówioną książkę przesyła za zaliczeniem pocztowym i tą samą drogą, każdy obowiązany jest co miesiąc wysłać ratę 1 rb., co wraz z zaliczeniem czyni 1 rb. 15 kop. Przy tej kalkulacji p. Buminowicz doskonale pamięta o swojej kieszeni, dlatego więc liczy za dzieło np. „Kobieta lekarka“ 10 rb., które w każdej księgarni można otrzymać za 6 rb.

Doliczmy teraz do 10 rat zaliczenie pocztowe 1 rb. 50 k., wypadnie koszt tego dzieła 11 rb. 50 kop.

I to nazywa się rozpowszechnianiem dzieł naukowych i historycznych.

W wielu wypadkach nadsyła on dzieła zniszczone, podarte i zadnych reklamacji nie uwzględnia.

(f) Uwielbienie. W numerze 151 „Rozwoju“, w artykule p. t. „Nieuczciwi kelnerzy“, na str. 4, pisaliśmy, że sędzia pokoju II rewiru skazał za kradzież kelnerów z hotelu Manteuffla Mateusza Szmela i Alfreda Staszewskiego, po 3 miesiące więzienia każdego.

Skazani apelowali do zjazdu sędziów pokoju, który wyrok sędziego II-go rewiru skasował i obu oskarżonych uniewinnił.

(f) Przedstawienie dla młodzieży w „Odeonie“. Zawieszono przez czas letnich miesięcy przedstawienia z objaśnieniami dla młodzieży w „Odeonie“, urządzane przez Tow. „Wiedza“ — wznowiono w ubiegłą środę. Teatrzyk wypełnił się z obrazów treści przeważnie naukowej; między innymi pokazywano widoki Tivoli, jeziora Lugano, słynny wulkan Etna i wiele innych. Obrazy poważniejsze przeplatano komicznymi.

Zgromadzone dzieci dziękowały serdecznie kierownikom za objaśnienia i piękny program.

(a) Szpital dla obłąkanych. Przystąpiono do założenia fundamentów pod budowę szpitala dla obłąkanych żydów.

Projektowany szpital stanie przy szosie zglerskiej, niedaleko planty kolei kaliskiej.

(h) Pobór do wojska. Magistrat m. Łodzi zawiadamia, że pobór do wojska rozpocznie się dnia 28 b. m. Do poboru będą wezwani wszyscy młodzi ludzie, którzy urodzili się przed 1 października 1888 r. nowego stylu.

Należący do poboru wojskowego w roku bieżącym zamieszkali w Łodzi za paszportami, winni najpóźniej dnia 28 października opuścić Łódź i stawić się do poboru przed właściwą komisją poborową.

(a) Aresztowanie. Z rozporządzenia władzy prokuratorskiej aresztowano technika Towarz. wzajemnego ubezpieczenia od ognia w Królestwie Polskiem, który przedstawiając się za urzędnika państwowego, wymuszał pieniądze od właścicieli sklepów, przedsiębiorców i t. p., grożąc pociągnięciem do odpowiedzialności.

(h) Pożar. Wczoraj, o godz. 3 po poł., przy ulicy Ciemnej nr. 44, wybuchł ogień w mieszkaniu i przetrucił się na dach. Na miejsce wypadku pospieszili I oddział straży ogniowej ochotniczej i straż miejska, która w pół godziny ogień ugasiła. Przyczyna ognia niewiadoma, straty około 200 rb.

(a) Kradzieże. W fabryce braci Hebgard (Jullusza 35) skradziono parę sztuk jedwabnego muslinu, wartości 140 rb., fartuchy kobiece i rączniki z literami E. S. Jak stwierdzono, złoczyńcy przedostali się przez szczybę w dachu na podwórze i ztąd opuścili się do warsztatów. Podczas ucieczki jeden ze złodziei zgubił paszport, wydany przez wójta gminy Wiskitno, na imię Antoniego Przybyła.

— Dorozkarczowi Jankłowi Lejbowiczowi, wyciągnął z kieszeni portmonetkę z pieniędzmi jego towarzysz Moszek Fuks. Pociągnięto go do odpowiedzialności sądowej.

— Wczoraj, w fabryce S. Hirszona, przy ul. Wierzbowej nr. 18, skradziono 21 szpilek przędzy wełnianej.

Sprawczyńnię tej kradzieży, robotnicę fabryczną, aresztowano.

(a) **Aresztowanie w hotelach.** Działającej nocy władze policyjne urządziły obławę w kilku hotelach, w celu aresztowania podejrzanych indywiduali. Po rewizji w hotelach: Nowo-Europejskim przy ul. Południowej nr. 18; „International”, przy ul. Wschodniej nr. 30; hotelu Niemieckim (Średnia nr. 1) i w pokojach umeblowanych (dawnej hotel Kupiecki), przy ul. Południowej nr. 9—aresztowano 52 osoby, (w tem 20 kobiet), należących do kategorii włóczęgów, przebywających bez zameldowania, prostytutek i t. d.

(a) **Śmierć skutkiem otrucia.** Dziś, o godz. 11 rano, służąca N., zamieszkała przy ul. Skwerowej nr. 18, otruła się esencją octową. Odwieziona do szpitala Poznańskich, w godzinę zmarła.

SZTUKA I PIŚMIENNICTWO.

— (x) Z kancelaryi dyrekcji komunikują nam:

Dziś, w sobotę, wieczorem o godzinie 8-ej min. 15 ukaże się po raz pierwszy głośna sztuka pod tyt. „Wesele podczas rewolucji”. Do sztuki tej dyrekcja sprawiła bardzo ładną dekorację, meble i kostiumy z epoki, w której akcja się rozgrywa.

W niedzielę po południu o godz. 3-ej po raz piątą sztuka w czterech aktach St. Łapińskiego pod tyt. „Nad Pilicą”, wieczorem zaś po raz 2-gi „Wesele podczas rewolucji”.

(x) **Teatr Łódzki A. Zelwerowicza (Cegielnia na 63.)** Z kancelaryi teatru donoszą nam:

Dniu dzisiejszym teatr łódzki daje dwa widowiska: o 3^{1/2}, po poł. po cenach najniższych, dla młodzieży, na którym odegrana będzie pełna humoru komedia Fredry „Ożenić się nie mogę” i o 8^{1/4} wiecz. „Anastazyja” E. Orzeszkowej.

— W niedzielę również dwa przedstawienia pierwsze o 3 po poł. po cenach popularnych, na którym ujrzymy cieszącą się stałem powodzeniem sztukę Lengyela „Tajfun”. drugie o 8^{1/4} wiecz. „Anastazyja” po raz 3 ci.

Z WARSZAWY.

* **Strejk tramwajów.**

Jakżeśmy już zaznaczyli wczoraj, ruch tramwajowy od rana zamarł zupełnie. Po południu dopiero, około godziny 3-ej z remizy głównej wypuszczono na miasto kilkanaście wozów tramwajowych, po jednym na każdą linię.

Strejkujących w części, w części zaś aresztowanych motorowych i konduktorów zastępowali kontrolerzy pod osłoną funkcjonariuszów żandarmerji po dwu na każdej platformie elektrowozu.

Wagony krążyły po mieście ściśle wypełnione pasażerami.

Służba tramwajowa postawiła cały szereg warunków, między innymi związku zawodowego, zamiary płacy dziennej na etatową, założenie kasy ubezpieczeń, szkoły 4-klasowej dla dzieci, kasy przezorności, etc.

Dzień wczorajszy był prawdziwie złotodajnym dla doróżkarzy warszawskich, którzy liczniej, niż zwykle wyjechali na miasto i rozrywani byli przez przyzwyczajoną do szybkiej komunikacji tramwajowej publiczność.

Do północy ogółem po mieszkaniach i miejscach publicznych aresztowano do tysiąca konduktorów i motorowych, których odsyłano partjami do ratusza. Niektóre partye szły przez miasto w otoczeniu policyantów, skute w kajdanach za ręce, parami.

Po zgromadzeniu wszystkich aresztowanych, wojsko miało odprowadzić cały personel strejkujący do więzienia przy ul. Spokojnej.

(Telefonem z Warszawy).

Dziś, o godzinie 6-ej rano, tramwaje wyruszyły na miasto w nieznacznej liczbie, kierowane przez instruktorów i kontrolerów. Około godziny 9-ej zmobilizowano żołnierzy armii wołyńskiego pułku oraz oddział saperów i żandarmów, po czym z więzienia przy ulicy Spokojnej wyprowadzono część aresztowanych motorowych i konduktorów, zmuszając ich do zajęcia swych stanowisk. Naczelne kierownictwo ruchu tramwajowego spoczywa w rękach oberpolicmajstra warszawskiego. W ten sposób około godz. 10 rano zostały uruchomione wszystkie tramwaje. Na przedzie, prócz motorowego, stoi saper i żandarm z karabinami, konduktora zaś pilnuje 2-ch żołnierzy z karabinami.

Kraży wersja, że po półdniej pracy konduktorzy i motorowi będą odprowadzeni z powrotem do aresztu, a ich miejsce zajmą inni aresztowani koledzy.

Ostatnia poczta.

— Prezydent policyi berlińskiej polecił przeprosić dziennikarzy angielskich, których policyanci poranili w czasie zaburzeń w Moabicie. Dziennikarze nie zadawali się tem przeproszeniem i zamierzają poczynić dalsze kroki.

— Prasa chińska pisze sympatycznie o podróży kupców i przemysłowców amerykańskich po Chinach i zaleca zbliżenie kulturalne i ekonomiczne obu narodów, jako podstawę przymierza politycznego.

— Wiadomość o konwencji wojskowej turecko-rumuńskiej wywołuje w Bułgarii coraz większe wzburzenie. Dzienniki zamieszczają gwałtowne artykuły przeciw austriackiemu ministrowi spraw zagranicznych, hr. Aehrenthalowi, jako inicjatorowi nowego przymierza. Dzieńniki wołają: „Lepiej zawrzeć przymierze z diabłem, niż z ministrami austriackimi”. Wzburzenie ludności jest wielkie. Poddanych austriackich, spotykanych na ulicach, publiczność znieważa. Gmachu poselstwa austriackiego strzeże policya.

— Piszą z Salonik, że aresztowanego patriarchy Monastyrzu uwolniono z więzienia.

— Otrzymano w Bukareszcie wiadomości, że wbrew zaprzeczeniom, onegdaj wielki wazyr podpisał w Konstantynopolu konwencję wojskową turecko-rumuńską.

— Rząd Stanów Zjednoczonych otrzymał z Azji Wschodniej telegramy, donoszące, że sytuacja jest tam bardzo groźna i że obawiają się wybuchu nowego powstania bokserów.

— Onegdaj zachorowało w Neapolu na cholere 35 osób, wczoraj 38. Zakazano sprzedaży ostryg, gdyż przy badaniu znaleziono w wielu ostrzygach bakcyle choleryczne.

— Minister Izwołskij wyjechał z Monachium wraz z rodziną do Frankfurtu nad Menem.

— Przybył do Turynu hr. Aehrenthal. Powitał go minister Di San Giuliano.

— Zaczęto wykłady w nowo założonym uniwersytecie ludowym fundacji generała Szaniawskiego w Moskwie. Wykłady prowadzone są dotychczas na wydziale przyrodniczym, społeczno-prawnym i na kursach samorządu miejscowego.

— Burmistrz Wiednia, Neumayer, wyjechał dziś z urzędową wizytą do Budapesztu.

— Onegdaj wieczorem odbył się w Turynie wspólny obiad. Wczoraj rano Aehrenthal i San Giuliano wyjechali samojazdem króla włoskiego do Racconigi.

— Donoszą z Racconigi, że włoska para królewska wydała śniadanie dla hr. Aehrenthala. Król bardzo serdecznie rozmawiał z Aehrenthalem, który doręczył mu list własnoręczny cesarza Franciszka Józefa z podziękowaniem za życzenia z powodu 80 rocznicy urodzin. Aehrenthal otrzymał order Anuncyaty.

— Piszą z Londynu: Górnicy, strejkujący w kopalniach Cardiffu w liczbie 20,000 podali zarządowi oświadczenie, że reszta ich towarzyszy, razem 34,000 dziś przystąpi do strejku.

— Władze chińskie w Taofu aresztowały 13 japończyków, którzy nie chcieli opuścić miasta, zamkniętego dla handlu cudzoziemskiego. Japoński konsul generalny zaprotestował przeciwko ordynarnemu postępowaniu z aresztowanymi i pobicie ich. Z Pekinu wysłano urzędnika dla przeprowadzenia śledztwa.

TELEGRAMY.

Lipsk, 30 września (Wł.) Aresztowany tu wczoraj za zabójstwo policyanta osobnik okazał się poszukiwanym przez władze rosyjskie niebezpiecznym rewolucjonistą. Nazwał się Osolewskim z Odesy. Poszukują współnika jego Dąbrowskiego.

Wiedeń, 30 września (Wł.) Do delegacji zwołanych na d. 12 października, należą z Galicyi: Cegliński, German, Głabiński, Kozłowski, Petelenz, Stapiński i ks. Żyguliński — posłowie izby, oraz hr. Wodzicki i Jędrzejewicz — członkowie izby banów.

Hegedues, 30 września (Wł.) Jakiś oficer ułanów dostał w wagonie kolejowym napadu wściekłych i poranił nożem kilku podróżnych.

Kofflus (Lużyce), 30 września (Wł.) Wobec tego, że dotychczas nie zdołano zażegnać strajków, wszystkie firmy przemysłu sukienniczego, należące do związku wytwórców w Łużycach, wypowiedziały pracę robotnikom z dn. 5 października.

Berlin, 30 września (Wł.) Dzienniki tutejsze dowiadują się, że Stołypin w pierwszych dniach października otrzyma tytuł hrabiowski.

Berlin, 30 września (Wł.) Właściciel przedsiębiorstwa kuśnierskiego pod firmą Wolf Lejbowitz, znajdującego się przy Taubenstr., uciekł przed kilku dniami, pozostawiając długów na 100,000 mk.

Monachium, 30 września (Wł.) Balon do sterowania P. 6 odbył wczoraj tutaj dwa wloty; jutro ma odbyć wraz z podróżnikami wlot ponad wierzchołkiem Zugspitze.

Zugspitze jest najwyższą górą w Niemczech, ponad poziom morza wznosi się na 2963 metry.

Ratingen, 30 września (Wł.) Na tle walki zarobkowej przyszło do krwawej rozprawy między robotnikami krajowymi a włoskimi; dwóch ludzi zabito, a wielu raniono mniej i więcej niebezpiecznie. Policya dobyła białej broni i dokonała licznych aresztowań.

Medyolan, 30 września (Wł.) Żandarmi austriaccy zerwali sztandar włoski z góry Dodici, leżącej na stronie włoskiej. Prasa tutejsza w tonie bardzo rozdrażnionym żąda wyjaśnienia, na zasadzie jakiego prawa żandarmi austriaccy weszli na teren włoski i znieważyli flagę włoską.

Lwów 30 września (Wł.) Zmarł nagle profesor anatomii patologicznej w uniwersytecie lwowskim dr. Obrzut. Pogrzeb jego odbędzie się jutro w Czechach. Na pogrzeb wydział lekarski uniwersytetu wysłał trzech delegatów.

Nowy Jork, 30 września (Wł.) Dzisiaj zamknięto tutaj biura firmy bankierskiej Scheftelsa, który na oszukańczej spekulacji akcjami kopalnianymi w ciągu kilku miesięcy zarobił 30 milionów dolarów.

Kraków, 30 września (Wł.) Zbiegł do Ameryki właściciel sklepu bławatnego przy ul. św. Gerrudy, Rakower młodszy, pozostawiając około 100000 koron długu.

Poznań, 30 września (Wł.) Dziś otwarto uroczystie nowy teatr niemiecki. Niemcy urządzili jubel narodowy, na który przyjechał specjalnie Breitenbach.

Z ostatniej chwili.

Berlin, 1 października (Wł.) Wczoraj odbyło się zgromadzenie mężów zaufania berlińskiej organizacji robotniczej w sprawie zapowiedzianego lokautu metalurgicznego. Delegacje wszystkich organizacji ofiarowały pomoc materyjalną robotnikom, którzy dotknięci będą lokautem.

Stockholm, 1 października (Wł.) Wczoraj zmarł generał Werdi die Wernna były pruski minister wojny, który jako attaché był obecny przy naczelnym komendancie armii rosyjskiej podczas powstania 1863 roku.

Berlin, 1 października (Wł.) Według informacji „Berliner Tageblatu” ostatnie spotkanie Aehrenthala z włoskim ministrem spraw zagranicznych miało na celu załatwienie kwestyi uregulowania granicy pomiędzy Austrią a Włochami.

Berlin, 1 października (Wł.) W tutejszych sferach finansowych uważają przyjsie do skutku pożyczki francusko-tureckiej jako rzecz zupełnie załatwioną.

Berlin, 1 października (Wł.) Korespondent nasz dowiaduje się z najlepszego źródła, że inicjatywa obdarzenia prezesa ministrów Stołypina tytułem hrabiowskim wyszła z berlińskich kół dworskich. W pomyslnem załatwieniu tej sprawy pośredniczył czynnie cesarz Wilhelm, który pragnie, aby odznaczenie to spotkało Stołypina właśnie podczas pobytu jego na terytorjum niemieckiem.

Berlin, 1 października (Wł.) Dzisiejsza noc przeszła zupełnie spokojnie; policya do późna patrolowała; tylko grupy kobiet i lokatorów z kamienic ostrzeliwanych poprzedniej nocy omawiały

na ulicach żywo ubiegłe wypadki. Demonstrantów ani śladu. Policja dokonała w kamienicach rewizji w poszukiwaniu broni, którą w kilku miejscach znaleziono i skonfiskowano.

Berlin, 1 października. (Wl.) Ambasadorowie angielski i amerykański wręczyli dzisiaj rządowi niemieckiemu noty, żądające gruntownego śledztwa w sprawie poranienia zagranicznych korespondentów i jak najszybszych odpowiedzi.

Londyn, 1 października. (Wl.) Dziś rozpoczęło się lokaut w przemyśle bawełnianym. Narazie zostało pozbawionych pracy 15,000 robotników, a o ile późniejsze rokowania nie dadzą pomyslnego rezultatu, nastąpi strajk pół miliona robotników.

Kassel, 1 października (Wl.) Wczoraj rozpoczęły się obrady zjazdu delegatów partii narodowo-liberalnej. Głównym punktem porządku dziennego jest uchwalenie taktyki przy przyszłorocznych wyborach do parlamentu.

Londyn, 1 października. (Wl.) Na ostatniej

piątej sesji licytacyjnej na wełnę sprzedano 8,800 wałtuchów, w liczbie tej australijskiej 2,700 wałtuchów, nowozelandzkiej 5,500, kaplandzkiej 600. Nastroj dosyć silny, wełna dobra. Wełna z merynosów o 5% drożej, niż w zeszłym roku.

Rostów nad Donem, 1 października. (Wl.) Wełna poprawiła się nieco, rynek ożywił się pod wpływem zakupów moskiewskich.

Nowy Margolan, 1 października. (Wl.) Zabójstwa przedstawiciela Towarz. akc. I. K. Poznańskiego dokonano o kilkadziesiąt kroków od oddziału Banku państwa, skąd podniósł wzmiankowaną sumę. Doniesienie Agencji petersburskiej, jakoby połowę skradzionej sumy odzyskano — nie potwierdza się.

Poznań, 1 października. (Wl.) Wczoraj wieczorem odbyło się uroczyste przedstawienie inauguracyjne w nowym miejskim teatrze niemieckim. Grało „Flet zaczarowany“ Mozarta. Publiczność polska była zupełnie nieobecna. W obozie hakatystów panuje rozgoryczenie, że zapro-

szeni ministrowie skarbu i robót publicznych mieli udział tylko w uroczystym otwarciu teatru, a na przedstawienie nie przyszli.

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE

Stacji centralnej K. E. Ł.

Data.	Barometr sprowadzony do 0° C.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i siła wiatru	Uwagi
30/IX 1 pp.	742.2	+20.4	61	Pd Z 2	Z dnia 30/IX Temperatura max. +21.8° C. min. +6.7° C. Opadu 2.0
30/IX 9 w.	742.0	+16.4	80	Pd Z 3	
1/X 7 r.	745.7	+11.5	91	Pn Z 3	

Szkoła Tańców

St. Zaborskiego

ul. Dzielna № 31,

przyjmuje zapisy na lekcje:
od godz. 1—3 po poł. — Piotrkowska 97, w zakł. fotogr.,
od godz. 7—9 wiecz. na miejscu, Dzielna 31. 2543—6

DROBNE OGŁOSZENIA.

A.A.A.A.A. Centralny kantor służby ul. Piotrkowska 7, poleca różnego rodzaju służbę z dobrą świadomością. 5989—15—10

A.A.A. W Biurze Księgarskiej, Przejazd 14, wakuje posady dla obu izraelitek. 6452—2s2

A.A.A. Francuskie z angielskim i muzyką, świąteczna chlubna; nauczycielki, nauczycieli, bony z szyciem, freblanki, gospodynie, nauczycielki muzyki i śpiewu, lektorki, pielęgniarzki poleca biuro Adamowiczowej, Piotrkowska № 103. 6258—8ws4

AA! Lekcje języka francuskiego udzielam w szkołach oraz prywatnie. Lekcje zbiorowe. Długa 19 m. 1. 6482—6d—2

A.A. Urzędnik, obeznany gruntownie z wszelkimi czynnościami biurowymi, obejmie jakiegokolwiek zajęcie, za małym wynagrodzeniem, mając wolny czas, już od godz. 3 po południu. Łaskawe oferty w Admin. „Rozwoju“ pod lit. B. Z. W. 6243d

A! Pokoje umeblowane oraz wspólnie do wynajęcia zaraz, tam też obiady domowe. Pańska № 9—34 róg Zawadzkiej. 6548-1

A. Meble sprzedam za bezcen; garnitur mebli salonowy: tremo, kredens, stół, krzesła, szafa, komoda, łóżka z materacami, bielizniarkę z lustrem, biurko, otomanę, zegar, lampę, gramofon, obrazy historyczne. Ulica Główna № 42, mieszka. 91, w drugiem podwórzu. 6534—1

A. W rzeźni miejskiej skradziono marynarkę granatową z paszportem, wydanym na imię Wincentego Kulinińskiego z magistratu m. Dąbki, powiatu koleckiego. 6521—3—1

A. adwokat, Warszawa, Wilcza 18. Sprawy karne, cywilne. Porady. Przyjmuje do 11 ej—5-7 pop. Niezamożnym ustępstwo. 3208s21

A. agent na miasto z gwarancją potrzebny zaraz. Oferty pod „Agent“ — „Rozwój“. 6549—1

A. kuszerka A. Sledz, Targowa 73—14. Przyjmuje zamówienia. udziela porad. 6142—5s3

B. ajecznie tanio! Po 5 rubli piękne peleryny. Andrzejka 4, m. 18. 6535—3ps—1

B. ilarda do sprzedania. Ul. Brzezińska № 59. 6458—3—2

B. udka do sprzedania w dobrym punkcie. Ul. Przejazd № 66. 6528—1

D. o wynajęcia zaraz 3 sale długości 22x14. Wiadomość: ul. Wólczańska № 144, u rządcy. 6519—3—1

D. o wynajęcia jeden lub dwa pokoje umeblowane. Długa № 19—4. 6539—2—1

D. o wynajęcia zaraz pokój z meblami, albo 3 pokoje z kuchnią. Widzewska № 90, I piętro, z prawej. 6469—3—3

D. o pracowni wyrobów stalowych potrzebny chłopiec do nauki; z początkami pierwszeństwo. Czerniejewski, Zawadzka № 14. 6538—1

D.ębowa szafa masywna, 2 łóżka olszowe angielskie, nowe, sprzedam niedrogo. Ulica Grabowa № 25 m. 20. 6544—1

D.o sprzedania dom z placem przy ul. Borysia № 5. Wiadomość na miejscu u gospodarza. 6493—3—3

D.wa pokoje frontowe na drugim piętrze z osobnym wejściem od 1/14 października r. b. do wynajęcia. Zawadzka 8. 6485—3—2

D.omek murowany z placem w Nowych Chojnach do sprzedania. Wiadomość Łąkowa № 14 m. 7. 6491—3—2

D.o sprzedania sklep rzeźniczy z całym urządzeniem, zaraz z powodu choroby, w dobrym punkcie, na dogodnych warunkach. Wiadomość Staro-Zarzewska 60 u właściciela sklepu. 6493—4—2

F.utro — nurki i inna garderoba męska do sprzedania. Codziennie od 10 do 1-ej w południe Ul. Cegielińska 86, m. 8. 6542—3—1

F.rancuska z wyższym wykształceniem udziela lekcji. Kamienica 22 m. 8. 6295—6swc5

M.łoda panienska, chrześcijańska, znająca polski i niemiecki, poszukuje zajęcia do pomocy w sklepie. Oferty uprasza nadsyłać do Admin. „Rozwoju“ pod „Praca 1“. 6413—5—4

M.aszynę krawiecką sprzedam. Ulica Złota № 3 m. 52. 5980—8ss7

M.aszyny 2 Singera prawie nowe, bębnowa, pierścieniowa i maszyna za 16 rubli. Konstantynowska 7—16. 5831w1cs11

M.aszynę do szycia sprzedam zaraz. Widzewska 90—42. 6503—3—2

M.agieli do sprzedania z mieszkaniem. Cegielińska 17. 6520—2—1

M.aszynę do szycia sprzedam tanio. Ulica Ciemna 4—58. 6506—1

M.aszynę do szycia sprzedam tanio. Ulica Juliusza № 14, róg Główny. 6507—1

M.aszyny Singera bębnowe prawie nowe sprzedam tanio. Aleksandryjska 34, róg Franciszkańskiej. 6449—4ps—1

M.aszynę pierścieniową tanio sprzedam. Widzewska № 109, m. 10, 2 gie piętro. 6473—2c1

N.auczycielka z patentem szkół początkowych poszukuje posady i korepetycji. Wiadomość ul. Główna 38, m. 14. 3638—d

O.kazyjnie sklep galanteryjny, prosperujący od lat 17, do sprzedania. Wiadomość ul. Mikołajewska № 59 w sklepie i Staro-Zarzewska № 20 w sklepie. 6384—3—3

P.ralnia w dobrym punkcie, istniejąca od paru lat, do sprzedania w Pabianicach Wiadomość na miejscu, ulica Święto-Jańska № 419. 6386—3-3

P.aryżanka ma wolne godziny ranne do g. 2 po poł. Średnia 30 m. 7. 6411—3-1

P.oszukuje się zdolnych panten do szycia. Nawrot 2 m. 21. 6433—3ps3

P.otrzebny korepetytor do przygotowania na maturę z rosyjskiego i matematyki, lub oddzielnie. Widzewska № 32, m. 4, od 12 do 1-ej. 6466—3—3

P.okój wspólny dla panienci przyzwolonej skromnych wymagań. Przejazd 32 m. 3. 1467—3—3

P.iwniarnia do sprzedania. Wiadomość: ul. Przejazd № 76, w piwni. 6459—3—3

P.otrzebne uczenie do haftu białego i złotem. Warunki przystępne. Cegielińska № 4, parter. 6475—3—2

P.otrzebna zaraz zdolna starsza panna do szycia za dobrym wynagrodzeniem oraz zdolna panienci do szycia Magazyn G. Alter, Piotrkowska 63. 6484-3-2

P.otrzebne zdolne staniczarki. — Milsza 34—12, front. 6490-2-2

P.otrzebna koszularka i drobiazdzarka. Widzewska 39. 6499—3—2

P.racownik poważnej firmy przyjmie meldunki, prowadzenie ksiąg domowych. Oferty okazicielowi kwitu 7356. 6533—1

P.iwniarnia do sprzedania z powodu zmiany interesu. Zielona № 59. 6522—3—1

P.otrzebna służąca, ewangeliczka, na wieś, do dwójga osób. Mikołajewska 34 m. 50. 6535-2-1

P.otrzebna bardzo zdolna pod ręczna z miarą, samodzielna, za dobrym wynagrodzeniem. Widzewska 111 m. 9. 6518—2—1

P.rzyjmuję do szycia bardzo tanio suknie i bluzki. Ulica św. Anny 19—26. 5616—3—1

P.okój umeblowany z usługą i osobnym wejściem. Mikołajewska 4 mieszka. 8. 6523—3ps1

P.otrzebne są bardzo zdolne staniczarki, spódniczarki, pod ręczne i uczenie. Zawadzka 12. 6543—3—1

P.ralnię dobrze prosperującą kupię. Oferty w „Rozwoju“ pod „A. Z.“ pralnia. 6545—1

P.otrzebny chłopiec. Zgłaszać się do Administracji „Rozwoju“, Przejazd 8. 6508—1

P.osrednik ma do sprzedania sklepy, piwiarnie i dom na spłacie za 4,000 rb. Wiadomość w piwiarni Zielona 37. 6505—2-1

P.otrzebny czeladnik szewski na reparację i na średniak. Ul. Piotrkowska 145. 2537-2-1

P.rzybłąkał się pies masei brzoje, złote łapy. Odebrać można na ul. Przejazd № 18, u stróża. 6504—1

P.oszukuje się zdolnego i fachowego monter maszyn do pisania Oferty sub „Sfinks“ w Administracji „Rozwoju“. 6536-3-1

S.tudent uniwersytetu poszukuje lekcji Oferty pod lit. „J. D.“. 6408—3—3

S.klep do sprzedania kolonialno-dystrybucyjny z powodu choroby żony, ul. Widzewska № 129. 6465—3—2

S.klep zaraz do sprzedania. Ul. Słowiańska № 11. 6497—2—2

S.krzypca 3/4 do sprzedania — Skwerowa 18 m. 12. 6471-2s2

S.klep spożywczo-dystrybucyjny zaraz do sprzedania z powodu wyjazdu, bardzo tanio, tylko zaraz. Nowo-Zarzewska 36. 6489—3—2

S.klep dystrybucyjno-spożywczy z prawem sprzedaży piwa do sprzedania z powodu zmiany interesu. Ul. Słowiańska 15. 6481—2—2

S.przedam czarny uczałowski szynel w dobrym stanie Ulica Sosnowa 7—12. 6500—2—2

S.klep spożywczo dystrybucyjny sprzedam zaraz. Ul. Szkolna № 23. 6486—3—2

S.zewcy potrzebni do roznoszenia gazet. Piotrkowska № 81, „Promień“. 6547—3—1

S.zafa sklepowa do sprzedania, ulica Częstochowska 13, w sklepie. 6512—3—1

U.waga! Mam do sprzedania różne domy i place, sklepy kolonialno-galanteryjne, oraz piwiarnie w dobrych punktach miasta, na bardzo dogodnych warunkach. Wiadomość: Piotrkowska 124, wejście od Nawrot m. 17 od 3 do 7 po poł. 6529—1

W.arszawianka, Nowo-Spacerowa 49 (róg Anny) wykonywa suknie damskie, dziecięce, koszty mi, okrycia (roboła krawiecka) Elegancko. tanio. 6546-3-1

W.ykwalifikowane półkarskie (Lama-na) obiady Mikołajewska 27. 6526—3—1

W.szkole koadunkacyjnej przy ulicy Piotrkowskiej № 145, przyjmują się zapisy na lekcje gimnastyki i tańców w godzinach popołudniowych. 6494—2—1

Z.dolna krawcowa poszukuje uczeni do szycia i dla udoskonalenia jej; pierwszeństwo już z praktyką. Wiadomość ul. Sucha № 6 mieszka. № 18 w Widzewie. 6478—3-2

Z.araz do wynajęcia pokój dla dań (parter). Cegielińska № 4 m. 2. 6474—3—2

Z. powodu starości do sprzedania zaraz tanio dom murowany, drewniana oficyna z ogrodem, Zgierz, Łęczycycka szosa 5/367. 6515—2—1

Z. powodu wyjazdu zaraz tanio do sprzedania urządzenie ze sklepu korzennego. Benedykta 34 w sklepie. 6517—2—1

Z.araz do sprzedania szesłag. Widzewska № 117 mieszka. 13. 6540—2—1

Z.araz do sprzedania toaletowe lustro i stolicek. Wiadomość codziennie w południe i wieczorem od 7 ej. Przejazd 48 m. 12. 6503—4—1

Z.aginął balon gazowy za № 973 firmy Gehliga. Doręczkarz prosi łaskawego posiadacza o zwrot do browaru Gehliga za wynagrodzeniem. 6524—1

Z.aginął pies baldog, szczeniak, moregowaty, wabi się Medor. Uprasza się o odprowadzenie na Ewangelicką № 18 do sklepu, za dobrem wynagrodzeniem. 6472-2-2

Zagubione dokumenty.

H.elena Hajman zgubiła książeczkę, wydaną z gm. Łągowniki. 6527—3-1

P.aszport, wydany przez prezydenta m. Kielc na imię Stanisława Sztechmana, zaginął. 6455—3—3

S.tanisław Uftaid, zagubił paszport wydany z gminy Jasini-ce, pow. grójeckiego, gub. warszawskiej. 6541—3—1

Z.aginęła karta od paszportu, wydana z fabryki Millera na imię Stanisława Lisickiego. 6487—3—2

Z.aginął paszport, wydany z gm. Czołowo, gub. kaliskiej, na imię Maryjanny Małda. 6488-3-2

Z.aginął paszport na imię Romana Nowaka, wydany z gminy Górki. 6477—3—2

Z.aginęło tymczasowe świadectwo od paszportu na imię Stanisława Skwarki, wydane przez polceimistrę m. Łodzi. 6470-3-2

Z.aginął paszport na imię Kazimiera Ręplowskiej, wydany z magistratu m. Łodzi. 6456-3-3

Z.aginął paszport na imię Maryjanny Nowak, wydany z gminy Łunów, gub. radomskiej. 6391—3—3

Z.aginął raski wid na imię Maryjanny Nowickiej, wydany przez piotrkowskiego gubernatora. 6510—3—1

Z.aginął kwit od paszportu, wydany z fabryki Hofrichtera. 6511—1

Z.aginęła karta od paszportu na imię Stefana Krzyczmanjaka, wydana z fabr. Karola Scheiblera. 6524—1

Z.aginął kwit od paszportu na imię Jana Wojtyśki, wydany z fabryki braci Kiper. 6531—3—1

Z.aginął kwit od paszportu na imię Zofii Dziewuskiej, wydany z fabr. Hirschberga i Birnbauma. 6530—3—1

Z.aginęła karta od paszportu na imię Józefa Maciejewskiego, wydana z fabr. Henryka Wagnera. 6532—1

Z.aginął kwit od paszportu na imię Aleksandra Przybysz, wydany z fabryki Leonhardta. 6513—1

Pogrzeb Chaveza.

Onegdaj, jak to już donosiliśmy wczoraj telegraficznie, odbyło się przewiezienie zwłok Chaveza z Doma D'Ossola do Paryża. Za noszami szła narzeczona i brat Chaveza, rada gminna „in corpore“ i wszyscy lotnicy z Medyolanu, oraz kilkanaście tysięcy publiczności. Na trumnie złożono olbrzymią ilość wieńców. Poświęcenia zwłok dokonał bawiący przypadkowo we Włoszech biskup peruwiański.

Odpowiedzi Redakcyi.

Panu W. L. Za meldowanie lokatora, ani też sublokatora właściciel domu, ani rzadca domu, nie ma prawa pobierać żadnej zapłaty. W instrukcyi o prowadzeniu meldunków nigdzie nie powiedziano, by była pobierana jakakolwiek opłata. W Warszawie jest zwyczaj, że pobierają 2 kop. za blankiet meldunkowy, jako zwrot kosztów. W Łodzi zaś sędziowie pokoju nie uwzględniają ani tego zwyczaju i chęciowych właścicieli domów, lub ich rządów karzą dość wysoko. W omawianej sprawie przez pana, właściciela domu dopuszcza się nadużycia. (b)

ś. † p.
MICHAŁ BACHMAN

starszy rewizory

po długich i ciężkich cierpieniach, zmarł dnia 30 Września o godz. 2-ej po poł. przeżywszy 69 lat. Wyprowadzenie zwłok nastąpi w Niedzielę, d. 2 b. m. o godz. poł do 3-ej po poł. z domu przy ul. Piotrkowskiej № 133, na stary cmentarz ewangelicki. Na smutne te obrzędy zaprasza krewnych, przyjaciół i znajomych pozostała w głębokim smutku

RODZINA.

3510

**Piotrkowska № 192 (dawniej № 200)
LECNICA ZĘBÓW**

M. Riesnik-Epstein.

Plombowanie i wyjęcie zębów **bez bólu. Specjalne laboratorium** zębów sztucznych i złotych koron.

Reparacje i przeróbki sztucz. zębów **napoczekaniu.**
Ceny bardzo przystępne 2599

Lekarz-Dentysta
S. Lipowski

Plomby złote, porcelanowe.
Specyalność: złote korony, mosty.

Piotrkowska 92.

3306-8-

Piękność to potęga!

Na **PIĘGI, PRYSZCZE, WĄGRY, mokre i suche LISZAJE, KROSTY** i wszelkiego rodzaju nieczystości skóry jest wiele różnych środków, lecz skutecznie działających bardzo mało. Kto chce otrzymać prawdziwie radykalny środek kosmetyczno-leczniczy, niech żąda rozpowszechnione i uznane nie przez powagi lekarskie

MYDŁO ks. KNEIPPA

z napisem na każd. etyk. reprezent. i powyższą etykietą. Bez tego podp.—falsyfikaty. Po 40 kop. kawałek sprzed. wszystk. apt., skl. apt. i perfumerye. Reprezentant: **M. Niedźwiedz, Warszawa, Wspólna 5. 1833**

Ważne dla pp. kupców branży kolonialnej!

Otrzymując co tydzień świeże transporty **śledzi angielskich Krown Mattfull, Krown Full i Mattfull** w całych i półbeczkach, polecam takowe po bardzo przystępnych cenach.

TEODOR WAGNER

2417-6-2 **Piotrkowska 213. Telefon 5.91.**

Zmiana Lokalu.

Niniejszem pozwalam sobie podać do łaskawej wiadomości Szanownych moich Klientek, że z dniem 1-go lipca r. b. przeniesiony został mój **Zakład okryć damskich futer i kostyumów** mieszczący się dotychczas przy ulicy Piotrkowskiej № 92,

na Piotrkowską № 82,

który urządziłem z wielkim komfortem i wszelkie zlecenia wykonują się w moim zakładzie podług najnowszych paryskich wzorów. Tuszę, że Sz. Klientela nadal powierzać mi będzie swe zlecenia, które jaknajakuratniej i sumiennie pod moim osobistym kierunkiem wykonane będą.

Z poważaniem
Ch. Besser
Piotrkowska 82.

2191-4-4

Plany budowlane

na budynki fabryczne, obmurowania kotłów i domy mieszkalne wykonują

Oldakowski i Neumark

Inżynierowie
Wólczańska № 109. — Telefon 661.

JAŚNIEJ SŁOŃCA
ZAPRAWA do PODKÓG bez SZCZOTEK =
NADAJEPIEKNYTRWAŁY POLYSK =
PRZEDSTAWICIEL NA ŁÓDZ: D. MARCUS, CEGIELNIANA 49

3286-15

Na sezon jesienny poleca: **halki, serdaki, rękawiczki, pończochy, skarpetki wełniane** i t. p.

Kazimiera Jarocińska

Piotrkowska 123.

Wielki wybór kałoszy Petersburskich „TREUGOLNIK“ po bardzo niskich cenach. 2475-3-1

Rb. 16,000

na pierwszy numer hipoteki Łódzkiej nieruchomości zaraz do odądania (bezpośrednio). Oferty ze szczegółowym podaniem gwarancji proszę składać w adm. „Rozwoju“ pod lit. W. Z. 2477-3-1

Zaginął plan

na budowę domu przy ul. Przędzalnianej 122, wykonany przez inż. Labortynowicza na imię Andrzeja Obszleger. Łaskawy znalazca zechce oddać na ul. Częstochowską. 2479 3 1

Oszczędność czasu i pieniędzy. Przejazdy do Warszawy zbyteczne. Załatwianie sprawunków w firmach rolniczych, handlowych, przemysłowych, interesów w biurach, zleceni u osób prywatnych najróżnorodniejszych zawodów. Warszawa, Rakowski, Żorawia 45. 3484-12-1

Młody pracownik handlowy

od kilku miesięcy bawiący w Łodzi, dla braku znajomości, chciałby na tej drodze zapoznać się z stosownym kolegą. Łask. wiadomości pod „Poznań“ do adm. „Rozwój“. 3514-1-1

Pracownia tapiecko-dekoracyjna Zalesny i Derejski
Łódź, Dzielna 27,
Po długoletniej praktyce w Warszawie i w Łodzi u pierwszych firm, otworzyliśmy pracownię wszelkich robót tapieckich. 3388-8-5

Pracownia Gorsetów
dawniej Mikotajowska 53
NATALII KĘDZIERSKIEJ
przyjmuje obstalunki i reperacje. 1575 **Piotrkowska 115 m. 6.**

Nadzwyczajne Zebranie Walne Członków T-wa Muzycznego im. Szopena w Łodzi

odbędzie się w Niedzielę, 9 października, o godzinie 4-ej po południu, w lokalu przy ulicy Widzewskiej № 73—parter. Porządek dzienny: 1) Wybór przewodniczącego, 2) odczytanie protokołu poprzedniego zebrania, 3) zatwierdzenie regulaminu dla członków, zgodnie z § 13 ustawy i 4) wnioski członków. 2483-1

V-te Łódzkie Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe Spacerowa № 27.

Przyjmuje członków, wydaje pożyczki do 300 rb. Przyjmuje wkłady: bezterminowe na 4%, 3-miesięczne na 4½%, półroczne na 5% i roczne na 6%. Procenty liczy od dnia wpłaty. Biuro otwarte od 10 do 2-ej codziennie, a w Poniedziałki Czwartki i Soboty i od 5 do 7-ej wieczorem. 540-46

Lokal Fabryczny

18 łokci długi i 12 szeroki z elektrycznym kompletnym urządzeniem z motorem 4-konnym i 1 pokojem na kantor zaraz lub od 1/14 października do wydzierżawienia

2469-d **A. Zachert, Senatorska № 3.**

Dla wygodę Szanownych moich Klientek zaprowadziłam w moim salonie fryzjerskim

telefon № 16-20.

Specjalny zakład fryzjerski dla Pań **Anna Neuman, Łódź, Piotrkowska 89.**

UWAGA: Życzącym sobie wyuczyć się damskiego fachu fryzjerskiego — udzielam lekcyi. 2948-10 3

II Bałuckie Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe

ul. Łagiewnicka № 31 (Rynek Bałucki) 3360-4
przyjmuje członków, udziela pożyczki, przyjmuje oszczędności, począwszy od 25 kop., zarówno od członków Towarzystwa, jak i od osób postronnych i liczy od takowych od 4% do 6%. **Przyjmuje na członków także osoby, zamieszkałe w mieście Łodzi.** Biuro otwarte w dni powszednie od godz. 3 po poł. do 7 wiecz.

Pracownia Gorsetów „MARTY“
ŁÓDZ, PIOTRKOWSKA № 130, parter, m. 14.

POLECA:
Gorsety wykonane według najnowszych modeli paryskich od najskromniejszych do najwytworniejszych z materiałów krajowych i zagranicznych — po cenach umiarkowanych. 1303r

MASŁO

wyborowe, zawsze świeże.
Ceny niskie!

poleca Dom Handlowy
„Bracia Kieszkowscy“
Piotrkowska 215.

3400.1

BOGUSŁAW HERSE

WARSZAWA

≡ MARSZAŁKOWSKA 150 ≡

poleca znacznie rozszerzony

SKŁAD DYWANÓW

którego specjalność niezrównaną co do wyboru i cen stanowią, obok dywanów **FRANCUSKICH
ANGIELSKICH
BELGIJSKICH
≡ i CZESKICH.**

KOBIERCE WSCHODNIE

WIĄZANE RĘCZNIE = POCHODZĄCE Z ZAKUPÓW
BEZPOŚREDNICH
W PERSYI
„ TURKESTANIE
„ ANATOLII
na KAUKAZIE etc.

MODLITEWNE DYWANIKI JEDWABNE
CENNE KOBIERCE STAROŻYTNE ==
EGZEMPLARZE MUZEALNE.

PARTYA

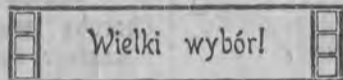
TANICH KILIMÓW
WSCHODNICH. ≡

ZWIEDZENIE NIE OBOWIĄZUJE DO KUPNA.

Największy wybór!

Kostiumy	od 12.— do 56.—
Palta jesienne	„ 14.50 „ 24.—
Bluzki wełniane	„ 2.80 „ 6.50
Halki alpagowe	„ 1.30 „ 7.—
Halki jedwabne	„ 5.— „ 18.—

Sukien. dla dziewcz.	od 2.— do 7.50
Paltociki „ „ „	4.50 „ 14.—

Kolnierze i Mufki

skunksowe, imitacje nurków, murucele i t. d.
od najtańszych do najdroższych
od Rub. 4.50 do Rub. 30.—

SCHMECHEL i ROSNER

Łódź, Piotrkowska 100.

3508

Janina Schoeneich

właścicielka magazynu **A. Woelfle** Piotrkowska 105
dawniej obecnie

Andrzeja 5

po powrocie z zagranicy poleca na nadchodzący sezon nowości i modele w wielkim wyborze z pierwszorzędných magazynów zagranicznych. Ceny b. przystępne. 2253 4-4

Do wynajęcia

2 pokoje, przedpokój i kuchnia

na I-em piętrze. Ul. Juliusza 42.
Wiadomość: ul. Długa 24, m. 6.
3432-3-3

Ogłaszam, że weksel in blanko, wystawiony przez Józefa Pawlaka na 100 rb. Józef Herc, z żyrem M. Oleńczak, M. Pawlak i pleczęcia Stowarz. spożywczego „Obrona”, jest już spłacony 85 rublami, pozostało jeszcze 15 rb., więc ostrzegam szan. kupców przed nabyciem takowego. Z poważaniem Józef Pawlak. 3470

Wielki wybór

najnowszych Płyt, Gramofonów, Wyżymaczek i Maszynek „Primus” Sprzedają za gotówkę i na raty tygodniowe. MAURZY PERLE. Krótka № 11. 2341-3-3

LEKCYE
języka polskiego i francuskiego dla dzieci oraz osób dorosłych. Kursy dla cudzoziemców. Metoda ułatwiona. Tam też mogą się zgłaszać osoby, zaniedbane w edukacji. Ulica Długa 85, I piętro. 34301

Udzielam lekcji języka niemieckiego

Cena 3 rb. miesięcznie od osoby. Zgłaszać się można w dni powszednie. Widzewska 104, m. 31, od 6-10 wiecz. 2265-6-6

Nakładacz

który już pracował w drukarni, może się zgłosić Przejazd № 8, do drukarni „Rozwoju”.

Dnia 23 września (6 października), w czwartek, o godz. 10-ej rano, w Piotrkowskim Sądzie Okręgowym będzie sprzedana z głośnej licytacji

nieruchomość w Brzezinach

należąca do sukcesorów s. p. Karola Bojanowskiego, ul. Stare Miasto № 111. Licytacja od 2000 rb. 3500-3-2

Dnia 18 września podczas wycieczki Tow. Krajozn. do Warty — **zgubiono lornetkę.**

Łaskawy znalazca zechce zwrócić zgubę za nagrodą na ul. Wólczańska 93, m. 19. 3504-3-2

K. Więckowski

p. adwokat. przys.

Konstantynowska 33, m. 2.
Przyjm. do 10 r. i od 4-7.
3302-10-6

MIESZKANIA z wszelkim nowoczesnym komfortem, składające się z 5-ciu, 2-ch i t. d. pokoi — do wynajęcia. Pabianice, Rynek, przy stacyi tramwajowej, dom Rosnera. 3496-3-2

Meble mało używane

sprzedam za bezcen byle zaraz: garnitur salonowy, gabinetowy, 2 trena, obrazy olejne, biurko, zegar duży, kredens ozdobny, 12 krzesek, stół, 2 łóżka z matercami, bielizniarkę, toaletkę, umywalkę z marmurem, szafki nocne, otomanę, 2 szafy do ubrania, biureczko damskie, ekran, szupki, gramofon, kredens kuchenny, pralnię domową oraz różne drobiazgi. Nawrot № 44 m. 3. 3334-15-9

OSOBA,

która ukończyła wyższe kursy języka niemieckiego w Petersburgu, poszukuje lekcyj w szkołach. Oferty sub „T. H. 75” w admin „Rozwoju”. 2413-10-6

POSZUKIWANI

od 1 października r. b. do instytucji bankowej

dwaj urzędnicy,

mający praktykę bankową z pensją 40-50 rubli miesięcznie. Oferty w Administracji „Rozwoju” dla „Banku”.

3466-3-3

Lekcji języka francuskiego udziela

3494

rodowity FRANCUZ

w Instytucie Języków Nowożytnych D-ra Kummera
Południowa 3, Piotrkowska 16.

№ 5124.

Obwieszczenie

DYREKCJA

Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy, podaje do powszechnej wiadomości, iż zażądane zostały pożyczki na nieruchomości:

- 1) pod № 1108a przy ulicy Mikołajewskiej, przez Izidora Birnbauma, pierwotna Rub. 42,000;
- 2) pod № 817r przy ulicy Lipowej, przez Maksymilianą i Henrykę małż. Goldberg, pierwotna Rub. 8,000;
- 3) pod № 317a przy ulicy Mikołajewskiej, przez Abrahama-Pinkusa i Eli Zelmana, braci Weicman, odnowiona z konwersją Rub. 50,000 i dodatkowa Rub. 35,000;
- 4) pod № 972 przy ulicy Przędzalnianej, przez Juliana Kozulskiego, pierwotna Rub. 18,000;
- 5) pod № 326b przy ulicy Cegielnianej, przez Mowszę i Tobiasza braci Pikielnych, pierwotna Rub. 20,000;
- 6) pod № 288ap przy ulicy Szkolnej, przez Emmę Krüger, odnowiona z konwersją Rub. 10,000 i dodatkowa Rub. 8,000;
- 7) pod № 469F przy ulicy Rynek Targowy, przez Wolfa i Nesę małżonków Tempelhoff, pierwotna Rub. 35,000;
- 8) pod № 47a.y. przy ulicy Pasaż Szulca, przez Lajba-Michała Króll, pierwotna Rub. 90,000;
- 9) pod № 31a przy ulicy św. Jakóba, przez Ickę i Grzendłę małżonków Dreihorn, pierwotna Rub. 3,000.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych pożyczek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcji w przeciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwieszczenia.

Łódź, dnia 16 października 1910 r.

3512

Stenograf

(MEZCZYZNA lub KOBIETA)

z dokładną znajomością stenografii polskiej i niemieckiej, a przynajmniej jednej z nich; również z dokładną znajomością systemów maszyn do pisania „Remington”, „Underwood” i „Ideal”, potrzebny jest do biura naszego natychmiast, ewentualnie w krótkim czasie.

Oferty z wyszczególnieniem „curriculum vitae” odpisem świadectw, a także z wyraźnie postawionymi warunkami płacy prosimy nadsyłać wprost do nas.

HORDLICZKA i STAMIROWSKI.

3474

Łódź, Piotrkowska 150.

Jeżeli chcecie uniknąć

nieprzyjemności, kupujcie damskie okrycia i futra w znanej pracowni

H. TATARKOWSKIEGO w Łodzi

Piotrkowska 90

dom W-go Th. Steigerta

Wszelkie zlecenia wykonywane są pod osobistym moim kierunkiem podług najnowszych wiedeńskich i paryskich modeli. W przekonaniu, iż Sz. P.P. zawsze zadowoleni będą wykonaniem swych robót, polecam się łaskawej ich pamięci.

Z poważaniem **H. TATARKOWSKI**

2329-4-2

Piotrkowska № 90.

ŚWIATŁOLECZNICZY I ROENTGENOWSKI GABINET

D^{ra} S. KANTORA

Specjalność: Choroby skórne, włosów, weneryczne i moczopłciowe.

Krótka № 4.

Leczenie promieniami Roentgena, światłem Finsena i kwarcowem (choroby skóry i wypadanie włosów), prądami wysokiego napięcia (świerzb, hemoroidy). — Elektroliza (radykalne usuwanie szpecących włosów). — Masaż vibracyjny i pneumatyczny według prof. Zabłudowskiego (niemoc płciowa). — Kaustyka (usuwanie brodawek). — Endo- i cystoskopia (oświetlanie organów moczopłciowych). — Elektryczne świetlne kąpiele i gorące powietrze.

Godziny przyjęcia: 8—2 rano i 5—9 pp. Dla pań osobna poczekalnia.

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.

Ogólnie znana lecznica chorób zębów

lekarza d-ty H. Pruss.

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.

Specjalne laboratorium techniczne do wprawiania sztucznych zębów.

Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote

korony, złote mosty (sztuczne zęby bez podniebienia).

Reperacje i przeróbki sztucznych zębów NA POCZEKANIU.

Gabinet prywatny lekarza d-ty H. Pruss znajduje się przy lecznicy.

Uwaga!! Ceny bardzo niskie! Uwaga!!

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

Gabinet Roentgenowski i Światłoleczniczy

D-rów L. Falka, Z. Gołca, i St. Jelnickiego

Wólczańska № 36.

Ogólne i pojedyncze pokoje dla chorych od 2 do 5 rb.; ambulatoryum dla niezamożnych —

Godziny przyjęć od 8—9 r., od 11—12 pp. i od 7—8; w niedziele i święta od 8—10 rano

i od 12^{1/2} do 1^{1/2} po południu. Kobiety na choroby weneryczne przyjmuje specjalnie pani Dr. Zand Tennenbaumowaw poniedziałki, środy i piątki od godz. 5^{1/2} — 6^{1/2} po południu. 1738r

Centralna klinika chorób zębów i jamy ustnej

w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej № 86, tel. 14-79.

Taksa nadzwyczaj dostępna dla wszystkich. Konsultacja bezpłatnie. Wyrwanie zęba 15 kop. Plomba 35 kop. Sztuczny ząb 65 kop. Przeróbka i reperacje sztucznych zębów 50 kop. Przy klinice znajduje się specjalne laboratorium do wyrobu sztucznych zębów. — Przyjmują tylko skończeni lekarze dentyści. 536d121

Lecznica D^{ra} A. Steinberga

BENEDYKTA № 3,

(Stosowanie fizykalnych metod leczenia)

Orthopedia. Mechano-terapia (skrzywienia kręgosłupa, choroby stawów, mięśni i kości). Gimnastyka lecznicza. Pracownia przyrządów ortopedycznych.

Gabinet Roentgenowski. Prześwietlenie i fotografowanie

Leczenie chorób skórnych.

Gabinet elektro-terapeutyczny. Arsonalizacja. Stosowanie prądów stałych, przerywanych i sinusoidalnych. Elektroliza.

Choroby nerwowe.

Gabinet światłoleczniczy. Kąpiele świetlne w gorącym

powietrzu. Kąpiele 4-komórkowe (vier-Zellen-Bad). 137r

LEKCYI KROJU SUKIEN i okryć damskich oraz blizny damskiej i męskiej udziela mistrzyni cechu krawieckiego; wydaje patenty. Ceny przystępne. Wiadomość w monopolu, Spacerowa 43, lub w mieszkaniu monopolowem, Andrzeja № 11. 3416 3

Oryginalne pudełko Pigulek Cauvin'a zaopatrzone są w plombę komorową. 2409—9—1

Krawiec Męski M. Wierzbicki

po długoletniej praktyce w Warszawie i zagranicą, otworzył zakład przy

ul. Główniej № 9,

blisko Piotrkowskiej.

Obstalunki przyjmuje z własnych i powierzonych materiałów po cenach bardzo przystępnych. 2457—4—2

Dr. Leyberg

b. długoletni lekarz klinik wiedeńskich ordynuje jako specjal. chorób Wenerycznych, płciowych i skórnych codziennie 8—12; 5—8; paule 12—1. Niedziele i święta tylko przed obiadem. Krótka 5. 1489r

Dr. Jan Cadarski

Akuszerya, choroby chirurg. i kobiece przyjmuje do 10 r. 4—6 po poł. Ul. Cegielniana 9 m. 4. 2465

Dr. Skalski

wyjechał. 3458 3-2

Dr. med.

Aleksander FABIAN

Dyrektor Zakładu leczn. „Chojny“ przyjmuje codziennie w Łodzi od 4—7 po południu. ul. Rzgowska № 3 (róg Górnego Rynku). 2251r Choroby nerwowe i wewnętrzne.

Dr. A. GROGLIK

mieszka obecnie Zachodnia 68 przy ul. Zielonej. Choroby skóry i włosów (usuwanie włosów szpecących za pomocą elektrolizy), weneryczne i dróg moczowych. Przyjmuje 8^{1/2}—11^{1/2} r. i 6—8 wiecz.; panie 5—6 wiecz. W niedziele i święta od godz. 9 do 12 rano. 2474-r

D^{ra} I. Lipszyc choroby dzieci.

Przyjmuje od 8—10 i od 4—6 pp. WSCHODNIA № 45. 294

Dr. Ark. Goldenberg powrócił.

ul. Nawrot № 38 1812r

Analizy lekarskie chemiczno-bakteryologiczne dla celów dyagnostycznych i higienicznych przyjmuje w pracowni od 4—7 pp.

Dr. med. St. Bartoszewicz

Zawadzka № 1, d. Scheiblera, m. 11, tel. 33 2471-12

Dr. Edward Mittelstaedt

mieszka obecnie MIKOŁAJEWSKA № 67

przyj. od 8—9^{1/2} r. i od 5—6^{1/2} pp

Choroby wewnętrzne i nerwowe. 1429—r

Röntgenowski Gabinet dyagnostyczny

pod kierownictwem D-ra BOLESŁAWA KONA

został otwarty przy ulicy Zachodniej 72.

Godziny przyjęć: od 9—11 i od 3—7 wiecz. 3296—8—6

Zalecany przez pp. lekarzy KEFIR

B. PATZEROWEJ

Łódź, Pasaż Meyera 5. Dostawa do domów rano i po południu. 1660

Pasta „CAMELIA“

usuwa Pieg, Pryszcz, Wądry, Opaleniznę.

Składy: Warszawa: L. Spiess i Syn i H. Welt. Łódź: L. Spiess i Syn i A. Lipiński. Żądać wszędzie. 1026d3

D^{ra} Zofia Garlicka

Nawrot 1, powróciła. 3472r

Dr. med. W. Kotzin powrócił.

Ulica PIOTRKOWSKA 71. Choroby serca i płu, przyjmuje od godz. 9^{1/2}—10^{1/2} r. i od 4—6 pp. 2019-5

Dr. E. Sonnenberg

Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne CEGIELNIANA 14.

Od g. 11—1 i 4—7^{1/2} w 76r

Dr. Stanisław Lewinson

przeprowadził się na ul. WSCHODNIA 53, róg Cegielnianej.

choroby wewnętrzne. Przyjmuje od 9—11 r. i 5—8 pp. 2237—12-9

Dr. med. J. Szwarcwasser

Piotrkowska 18. Choroby wewnętrzne i nerwowe.

Specjalnie: choroby żołądka, kiszek i przemiany materii (cukrowa, podagra, otyłość itd.). Od g. 8—10 rano i od 4—6 po poł. 2165—12-12

Dr. Jelnicki

ul. Andrzeja 7. Choroby skórne, weneryczne i moczopłciowe.

Godziny przyjęć: panowie od g. 9—11 r. i 5—8 po poł., panie 4—5 po poł.; w niedziele i święta 8—12 r. 1463r

Dr. FRANCISZEK KOZIOLKIEWICZ

(starszy) Telef. 17-14 Piotrkowska 103

Choroby wewnętrzne, dzieci i kobiece. Przyjmuje od 8—11 r. od 5—8 pp. 1426r

Dr. Rosenblatt

Choroby uszu, gardła i nosa Piotrkowska 35.

Przyjmuje od 10—11 r. i 5—7 pp. w niedziele od 10—11 r. 1318

Dr. I. Silberstrom

Ul. Promenada 13 róg Benedykta

Choroby weneryczne (syphilis) i moczopłciowe, skóry i włosów. Usuwanie zbytecznych włosów. Przyjmuje: 8—8^{1/2} r. od 12—2-aj po południu i od 4^{1/2}—8 w Panie: 4^{1/2}—5^{1/2}, po poł. W niedziele: do 2-aj po poł. 241F

Specjalista chorób skórnych, wenerycznych oraz niemocy płciowej
Dr. St. LEWKOWICZ
 powrócił.
 Leczenie elektrycznością, elektrycznym światłem i masażem wibracyjnym.
 Zachodnia 33 (obok Lombar. skc.)
 Przyjmuje od 9-1 i od 6-8 w., w niedziele od 9-3. Dla pań od 5-6 wiecz. 114r

Dr. Aronson
 Akuszerya i choroby kobiece. mieszka obecnie **Pasaż Majora** róg Piotrkowskiej.
 Godz. przyjęcia: 9-11 rano i od 5-7 pp., w niedziele 11-1. 1218r

Specjalista chorób skórnych, włosów, wenerycznych i dróg moczowych
 Przyjmuje od godziny 8-10 w południe i od 4-8 wieczorem; w niedziele i święta od 9-2 w poł. 149r
 Dla pań osobna poczekalnia

Dr. B. Rejt,
 ulica Średnia № 5.

Dr. L. PRYBULSKI
 CHOROBY SKORNE, WŁOSÓW, WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE I NIEMOCY PŁCIOWE.
 Ul. Południowa № 2.
 Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 4-8 w. panie od 5-6 po poł. 1420-r

Dr. L. KLACZKIN
 Konstanytnowska 11.
 Syphilis, skórne, wener., choroby dróg moczowych.
 Przyjm. od 8-1 rano i od 5-8 w., dla dam od 4-5. W niedziele i święta tylko do 1 rano. 748-r

Dr. Ładysław Michalski
 akuszerya i choroby wewnętrzne.
 Mieszka obecnie: **PIOTRKOWSKA № 34.**
 Przyjmuje do 10 rano i od 4-6 po południu. 2415r

Dr. D. HELMAN
 powrócił.
 Choroby uszu, nosa, gardła i krtani
 Przyjmuje od 10-12 rano i od 5-7 po poł.
Mikołajewska 4 Tel. 16-00 2980

Dr. H. Sadkowski
 przeprowadził się na ulicę **Piotrkowską 120.**
 Przyjmuje z chorobami wewnętrznymi (spec. żołądka i kiszek).
 Do 9 rano i od 4 do 6-jej po poł (z wyjątkiem świąt i niedz.). 2590

Dr. med. Z. GOLC
 Choroby skórne i wener.
 Ul. MIKOŁAJEWSKA № 18.
 Godz. przyjęcia: od g. 9-12 i od 5-7, dla pań od 4-5, w niedziele i święta od 10 do 2 ej. 1877

Dr. Sołowiejczyk
Andrzeja № 4.
 DZIECIENNE I WEWNĘTRZNE CHOROBY. SPECYJALNIE CIERPIENIA PIERSIOWE. 3330r
 Przyjmuje: 9-10 rano i 5-6 po poł.

Dr. L. Przedborski
 powrócił.
 Przyjmuje z cierpieniami gardła nosa i uszu od 8-10 rano i od 4-7 po południu.
Wschodnia 69, róg Dzielnej 3318-15

Doktor medycyny
Edward Bernhardt
 powrócił. 3376-4-4

Dr. Feliks Skusiewicz
 Choroby skórne i weneryczne
Andrzeja 13.
 Przyjmuje od 4-8 po poł. W niedziele i święta od g. 10-1 507-0

Dr. J. MAŁOWIST
 Choroby dzieci i wewnętrzne.
 Godz. przyjęcia: 9-10 rano i od 5-6 pp. 2255-10
Mikołajewska 29 Tel. 4 48.

Dr. I. KRUKOWSKI
Cegielniana 4,
 Choroby płuc.
 3108

Dr. Tochte man
 powrócił. 3502-2

Dr. Watten
 powrócił. 2473-4

Choroby weneryczne, skórne i moczopłciowe
Dr. Stanisł. Piekarski
 PIOTRKOWSKA № 115
 Przyjm. od 9-10 rano i od 5-8 wiecz. kobiety od 4-5. 1331-r

Dr. H. Szumacher
 choroby weneryczne i skórne
Nawrot 2
 przyjmuje od 8-10^{1/2}, i od 6-8. Po poł., panie od 5-6. W niedziele i święta od 8-1 r 637r

Dr. Wacław Bernard
BENEDYKTA № 9.
 Choroby weneryczne, skóry i dróg moczowych.
 (9-12 r. i 4^{1/2}, - 7^{1/2} wiecz.) 1761-r

Dr. B. DONCHIN
 Specjalista chorób oczu
 ul. Zielona Nr. 11.
 Przyjmuje od 9-12 i od 4-7 pp.

Specjalista chorób włosów, skórnych (płagi i przyszcze na twarzy) i wenerycznych (syphilis)

Dr. S. SZNITKIND
SREDNIA № 2.
 Leczenie elektrycznością, masażem i kosmetycznym.
 Przyjmuje od 8 do 2-jej po poł. i od 4 do 9 wiecz. 469r

Pierwsza Chrześcijańska
Lecznica chorób zębów i jamy ustnej 2651r
 teraz: ulica Piotrkowska 133.

Akuszeryka A. Trenkle
Benedykta 10,
 przyjmuje panie na słabość, u dziela porad, niezamoznym ustępstwa. Dyskrecya ścisła. 12-r-19

Dr. Ksawery Jasiński
 powrócił.

ZAKŁAD
 TAPICERSKO-DEKORACYJNY
W. Przeździeckiego
 Łódź, ulica Wólczańska 87 3402-4-1

Remiza BRISTOL
 Właśc. A. NEUMANN (dawn. Bartosz), wynajmuje eleganckie karety, powozy etc. na godziny, dnie i miesiące dla jazdy po mieście, do miast sąsiednich i na polowanie po cenach umiarkowanych. Staranna obsługa! Ul. Piotrkowska № 119, telefonu № 1053 2849r

ODCISKI z korzeniem usuwa
Verol
 Aptekarza R. PREISMANA.
 Sprzedaż w składach aptecznych i aptekach.
 Warszawa, Freta 16. 2403 10

FABRYKA
 BAMBUSOWO-KOSZYKARSKA
Walentego
Przybysza
 w Łodzi, Widzewska 5, (róg Średniej).
 Nagrodzona wieloma medalami.
 Specjalność: **Kosze do fabryk.**

Wyrabiam:
 Meble bambusowe pluszem kryte,
 Meble bambusowe matą kryte,
 Bambusowe etażerki,
 Bambusowe stoły do kwiatów,
 Bambusowe garnitury dziecięce,
 Bambusowe parawany,
 Bambusowe ekrany,
 Kosze do podróży,
 Kosze do bielizny,
 Kosze do papieru, kosze walizowe,
 Kosze do żywych kwiatów,
 Kosze do robionych kwiatów,
 Meble ogrodowe, mebelki dla lalek,
 Koszyczki do bułek,
 Kosze wszelkiego gatunku na obstatunek gotowe dla pp. plekarzów.
 Fabryka na **Widzewskiej** № 5 przyjmuje wszelkie obstatunki, z dokładnym wykończeniem, po możliwie najniższych cenach. 2236r15

Znakomity wynalazek dla szewców!
 Specjalne czernidło do podszew, obcasów i szupra. Wytwarza piękny trwały połysk **bez wypalania.** Wykonczenie pary obuwia trwa kwadrans. Ołbrzymia oszczędność czasu, pracy i zdrowia. Polecam również specjalny gatunek miękiego wosku, dającego **lustrzany połysk bez wypalania.** Fabryka w Warszawie. W Łodzi można dostać u Józefa Węglerskiego, Zielony Rynek № 9, w podwórzu, stróż wskazuje. 2210-3-3

Dr. B. LÖWENSTEINA
FOSMOZA
 NAJLEPSZA
 MĄCZKA ODŻYWLIVA

Dla dzieci, matek, rabinów, wędrowników, osób nerwowych, wycieńczonych, wyczerpanych. FOSMOZA zapewnia prawidłowy rozwój krwi i mięśni. Niezbędny dla dzieci w okresie wstępnego rośnięcia. Wnieśliśmy nasze opinie Pp. Lekarzy i autorów szpitali dołączając do każdego pudełka. Dostacie w aptekach i składach 2481-18-1

Wiktor BRATKOWSKI
 Łódź, Piotrkowska 81, 2297-16
 poleca: płótna na bieliznę, obrusy, serwety, ręczniki, chustki do nosa, płótna na rolety, materace i piernaty, płótna na szyby. — **KOŁDRY WATOWE, koszule, kołnierzyki, mankiety, skarpetki etc.**
BIELIZNA DAWSKA i UCZNIOWSKA.

NIEMA lepszego środka, jak uznane przez powagi lekarskie
„MYDŁO HERBA“
 D-ra OBERMEYERA
 przeciw piegom, pryszczom, wągrom, mokrym i suchym liszajom, swędzeniu i wszelkim nieczystościom skóry.
TYSIĄCE PODZIĘKOWAŃ!!
 Po krótkim użyciu widoczne są najlepsze rezultaty.
 Dostać w aptekach i składach aptecznych.
 UWAGA: Prawdziwe tylko ze **siostrą miłosierdzia** na każdym kawałku.

MIĘDZYNARODOWE TRANSPORTOWANIE MEBLI
M. LENTZ, Widzewska 77.
 № telefonu 14-36.
 Przeprowadzki w mieście i do wszystkich miejscowości w świecie bez przeładowania.
Opakowanie i przechowywanie mebli.
 Dostawa i odstawa towarów. Dostawa węgla i drzewa rozpałowego. Przewożenia kas ognioburzących.

GLYCÉROPHOSPHATE GRANULÉ ROBIN
Glycerofosfat ziarnisty ROBIN'A
 GLYCEROFOSFAT WAPNIA I SODY
 Stosowany w szpitalach paryskich
 Wzmocniający system nerwowy
 Wskazany przeciw krzywicy, słabości kości w okresie rośnięcia u dzieci, podczas karmienia i ciąży, i przeciwko neurastenii, przeciążeniu umysłowemu i t. p.
 Przyjemny w smaku łączy się w małej ilości mleka lub wody.
 Dla dotkniętych cukrową chorobą wyrabia się w formie pastylek.
 Wystrzegaj się bezwartościowych naśladownictw
 Sprzedaż w aptekach i w większych składach aptecznych.

WODA Ziołowa do włosów „Kascha“
 Stuttgartkiego Chemiczno-Kosmetycznego Laboratorium — jest najlepszym środkiem do pielęgnowania włosów, przeciw łupieżowi i wypadaniu włosów oraz dla wzmocnienia cebulek włosowych **niezbędna.** — Cena flakonu rb. 1.50. — Znajść we wszystkich aptekach, składach aptecznych i perfumeryach.
Główna sprzedaż w Łodzi w Tow. Ako. 2331
L. SPIESS i SYN, Piotrkowska 107.
 Reprezentacja na całą Rosję
H. Neumann, Łódź, Piotrkowska 89, tel. 16-20.

A. SPODENKIEWICZ

26 Konstantynowska 26.

Cheąc więcej zapoznać Szan. Kliwentę z moim magazynem, urządzam od środy 28 b. m. tylko przez 8 dni

Bardzo wielką wyprzedaż.

Pończochy w najmodn. kolorach	od 25 k.
Pończochy ażurowe i haftowane	35 "
Pończochy wełniane	50 "
Pończoski dzieciinne	15 "
Skarpetki kolorowe i czarne	15 "
Skarpetki wełniane cienkie i grube	40 "
Rękawiczki dam. jedw. i fildefers	30 "
Rękawiczki damskie wełn. i tryk.	45 "
Rękawiczki wełniane dzieciinne	15 "
Rękawiczki męskie niciane	35 "
Rękawiczki męskie wełn. i trykot.	45 "
Trykotowe koszulki i kaless. kol. nic.	1,20 "
Trykot. kosz. i kaless. wełn. dr. Egera	1,50 "
Trykotki (Swetzy) wełn. dzieciinne	1,20 "
Zakieci i sakienki dzieciinne	75 "
Czapeczki i kaptarki dzieciinne	35 "

Serdaki wełniane i włóczkowe	od 1,50 k.
Halki jedwabne i alpagowe	1,80 "
Halki wełniane i włóczkowe	2,25 "
Fartuszki damskie	60 "
Fartuszki dzieciinne	60 "
Zeliry angielskie na bluzki lokiec	50 "
Koszule kolorowe z ang. gorsami	1,60 "
Koszule kolorowe z madapolama	1,50 "
Koszule białe pikowe z astępstwem	10% od 1,20 k.
Koszule nocne	1,10 "
Kalesony białe dymowe	1,10 "
Koźnierze i mankiety białe z astępstwem	10% od 25 k.
Półkoszulki i mankiety kolorowe	25 k.
Krawaty w kolosalnym wyborze	20 "
Chusteczki kieszonkowe kolorowe	12 "
Torebki damskie	75 "

Dla Przemysłowców i Amatorów!

Grunt na rogu szos Pabianickiej i Tuszyńskiej, obszaru 60 morgów polskich, ma być rozparcelowany na działki dla zakładów przemysłowych i domów mieszkalnych na dogodnych warunkach spłaty. Bogaty w wodę, ma spadek, plac targowy, miejsce pod budowę szkoły i przystanek tramwajowy.

Grunt będzie otoczony przy obydwóch szosach aleją drzew. Przywózka i wywózka materiałów z dworca w Chojnach. **Cena placów** od 300 rb. Także park około 6-iu morgów jest wart nabycia.

Szczegóły u Piotra Hasenclewera, Ruda Pabianicka.

2405-5-2

Wina „Chasta“.

Od 20 września do 5 października r. b. sprzedaję niżej wymienione wina przy odbiorze 20 butelek po **znacznie niższych cenach.**

Wina czerwone:		Wina białe:		Wina deserowe:	
№ 0 Czerwone	35 k. zam. 40 k.	№ 9 Białe	55 k. zam. 40 k.	№ 20a Portwein st.	1,20 zam. 1,50
№ 1 Stołowe	45 " " 55 "	№ 10 Stołowe	45 " " 55 "	№ 20 Portwein	1.— " 1,25
№ 2 Grenache	55 " " 70 "	№ 11 Muskat biał.	55 " " 65 "	№ 21 Muscat Lunel	1.— " 1,25
№ 3 Bordeaux	65 " " 80 "	№ 12 Riesling	55 " " 70 "	№ 22 Madera	0,80 " 1.—
№ 4 Lafite	75 " " 90 "	№ 13 Sauternes	60 " " 75 "	№ 23 Tokaj słodki	1.— " 1,25
№ 5 Chambertin	1 rb. " rb. 1,25	№ 14 Chablis	55 " " 70 "	№ 24 Cerkiewne	0,65 " 0,80
		№ 15 Tokaj wytr.	65 " " 80 "	№ 25 Malaga	1,60 " 2.—
		№ 16 Chasta	55 " " 70 "		
		№ 17 Mozel	55 " " 70 "		
		№ 18 Jquem	75 " " 90 "		
		№ 19 Montrachet	80 " " 1,00 "		

Winnica „Chasta“ G. R. Biedermana

Gurzuf — Krym. Skład w Łodzi, Piotrkowska 99.

3396-3

Wina „Chasta“.

8-10 Klasowy Zakład Naukowy Żeński
z programem męskich gimnazjów klasycznych

Zofii Libiszowskiej

przy ulicy Zawadzkiej Nr. 37,

przyjmuje zapisy nowych uczennic codziennie od godz. 10-ej rano do 5-ej po południu, z wyłączeniem świąt i niedziel. — W bieżącym roku szkolnym otwarta zostaje klasa V-ta. Lekcje i egzaminy wstępne rozpoczynają się 1-go września. 2984-d 16

Sprzedaję maszyny do szycia Singera, Bębnowa rb. 40. Pierścieniowa 35. Zyczącym narady. Uwaga! Specjalny warsztat reparac. Konstantynowska № 7. Jureczyński. 1615-10

Pracownia Damskich Sukien i Kostymów

„STANISŁAWY“

Przejazd 43, m. 11, 2-e piętro, wprost schodów.

Wykonują roboty elegancko według najświeższych żurnali. 2419

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem zawiadamiam Szan. Publiczność, że skład swój **wyżymaszek, gramofonów, łózek żelaznych** i innych sprzętów do domowego użytku, znajdujący się dawniej na ulicy Piotrkowskiej № 115, pod firmą „AMERICAN“, przeniesiony został na ul. **Nawrot № 14** do sklepu frontowego. Powiększając znacznie skład swój przez zaprowadzenie różnego rodzaju mebli, luster, dywanów, chodników, portyer i kołder, mam nadzieję, że Szan. Publiczność korzystać będzie z **wygodnego kupna NA RATY** i nadal zaszczycać mnie raczy Swojami względami i zaufaniem.

Z szacunkiem

M. ROSEN p. f. „AMERICAN“

Nawrot № 14.

2429-3-3

Prosimy odwiedzić fabrykę.

WSZYSTKIE MASZyny i FORMY

dla fabrykacji wyrobów cementowych.

Maszyny do wyrobu cegieł cementowych. Maszyny do wyrobu dachówek cementowych. Maszyny do wyrobu próżnych bloków cementowych.

NOWOŚĆ: MASZYNA KOMBINACYJNA do wyrobu cegieł, dachówek, rur drenowych, płyt — jedną maszyną.

FABRYKA MASZYN
D-r Gaspary i S-ka, Markranstaedt (Saksonia).

Broszura № 241 darmo.

BAŁUCKIE TOWARZYSTWO WZAJEMNEGO KREDYTU

w Bałutach pod Łodzią, ul. Zgłerska 64,

załatwia następujące, ustawą przewidziane, operacje bankowe:

- dyskontuje członkom Towarzystwa weksle handlowe;
 - udziela członkom Towarzystwa pożyczki pod zastaw papierów procentowych publicznych;
 - uskutecznia kupno i sprzedaż papierów publicznych;
 - inkasuje weksle, wylosowane papiery i kupony; e) wydaje przekazy na różne miejscowości Rosyi i zagranicy;
 - przyjmuje wkłady pieniężne od członków Towarzystwa i od osób obcych i płaci od 4% do 6%;
 - asekuruje 5% rosyjskie pożyczki premłowe od amortyzacji.
- Biuro otwarte w dni powszednie od 10 rano do 3 pp. 1561r28

Poco?

Pracznia XX wieku

niszczyć ręce przy praniu bielizny, gdy ręczny aparat za 90 kop. pierze pręcej i lepiej niż ręce, nie niszcząc bielizny! Żądajcie prospektów! Do nabycia we wszystkich składach gosp. dom. Główna sprzedaż: H Zakheim, Warszawa, Ogrodowa 8, telef. 129-93. Potrzebni agenci. 2335-5

Skład win M. D. OKOJEWA

ulica Dzielna № 11.

Podaję do wiadomości Szanownej Publiczności, że otrzymałem wielki transport win z czystego soku winnego nie falsyfikowanego. Ceny nadzwyczaj umiarkowane: kop. 40, 50, 60, 80, rb. 1,00 i 1,50. Wina węgierskie i francuskie od rb. 1,25 do rb. 3,00. Wódki słodkie, koniaki ruskie i zagraniczne różnych marek. Otrzymałem również wino z gron winnych absolutnie bez alkoholu. Kto by zechciał wina bez alkoholu, proszony jest o żądanie takiego wina, gdyż na składzie posiadam i wiele gatunków innych win. Kto chce mieć zdrowy żołądek, powinien pić wino № 7 czerwone słodkie, nadzwyczaj przyjemne w smaku, które było stosowane przy kuracji chorób żołądkowych w lazarecie w ciągu 1909 roku z nadzwyczajnymi rezultatami. Dobroć wina tego jest zaświadczona przez starszego lekarza № 69 i pieczęcią rządową.

Oliwa do lampek i spławki mego wynalazku palą się we wszystkich domach, 1 funt 20 kop., knoiki darmo. Oliwę również można nabywać w składach: Konstantynowska 13, Franciszkańska 60, Piotrkowska 291, Mikołajewska 89, Kałna 52, Widzewska 150 i Łowicka 9. 2328